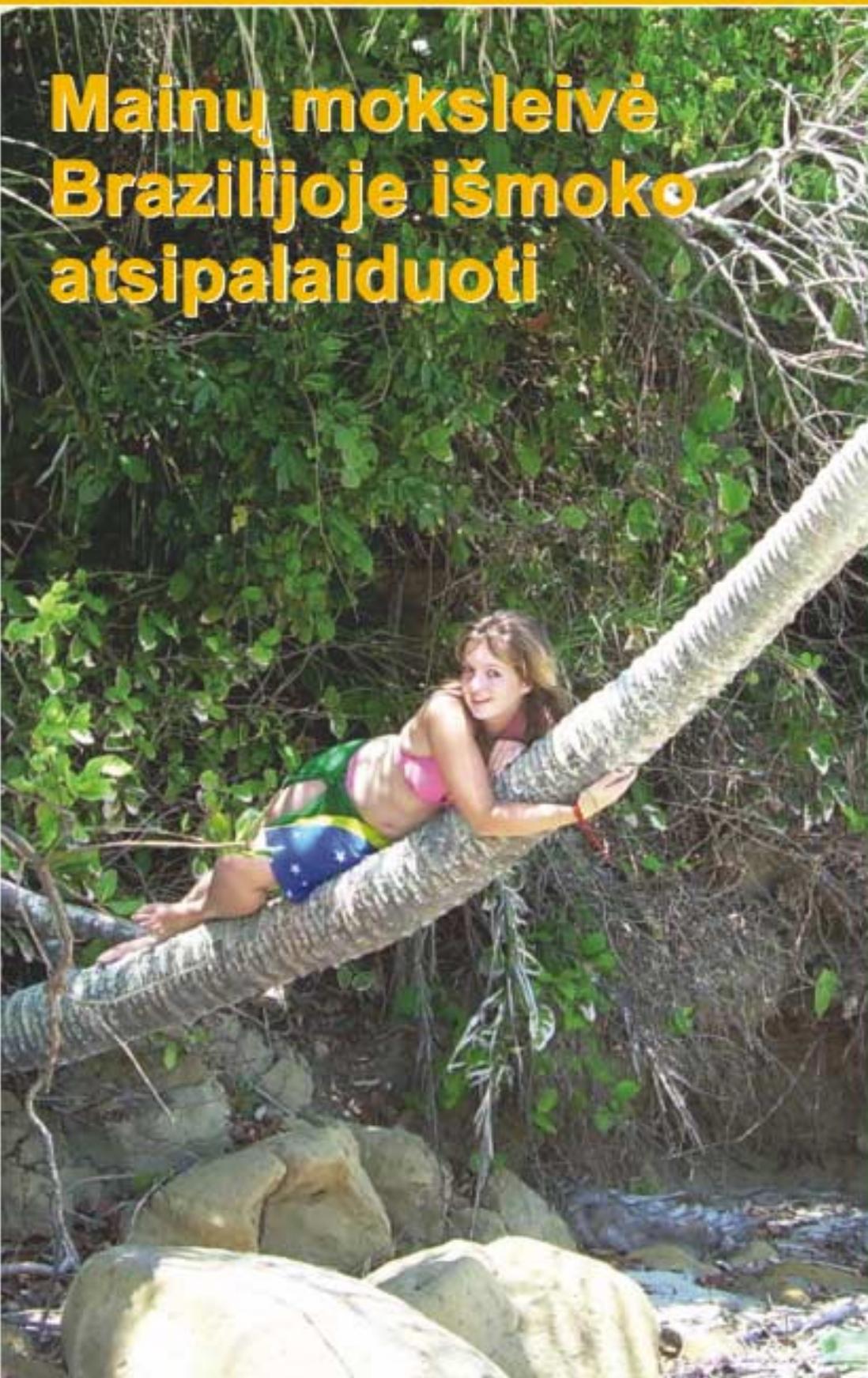

LIEITUVOΣ ROTARY

VASARA 2007

Mainų moksleivė
Brazilijoje išmoko
atsipalaiduoti

3 (30)

Ar jūsų namuose
gyveno mainų
moksleivis?

„Maži“ pinigai,
didelis rezultatas

Iš ko Tu susidedi?

MIELI ROTARIEČIAI,

Prieš metus kreipdamasis į jus pirmą kartą, aš rašiau: „Būdami rotariečiais mes negalime tenkintis tokia situacija, kokia ji buvo visada. Mes turime būti novatoriai. Mes turime būti pirmieji, kurie pasakys: Kodėl ne mes?“

Per praėjusius Rotary metus man teko garbė sutikti tūkstančius rotariečių, kurie uždavė sau šį klausimą ir į esamą padėtį žiūrėjo kaip į iššūki. Aš mačiau projektus, kurie stebino savo kūrybingumu ir ambicijomis. Projektus, kurių įgyvendinimą lėmė ypatingas rotariečių rūpestis, planavimas ir įžvalgumas. Teko matyti, kaip klubai, spręsdami jų bendruomenes kamuojančias problemas, susidorojo su visomis kliūtimis. Ir, svarbiausia, kad visa tai rotariečiai darė su didele šiluma, meile ir profesionalumu.

Kiekvienas rotarietiškas projektas man paliko įspūdį, tačiau labiausiai sujaudino projektais, sprendę problemas, apie kurias anksčiau niekas negalvojo. Negalvojo, nes tam nebuvo resursų arba tiesiog informacijos. Kai kurios problemas yra akivaizdžios ir *populiarios*: tokios, kaip prasta medicinos ištaigos techninė bazė ar užteršti vandens šaltiniai. Apie kitas problemas nėra įprasta kalbėti garsiai. Pavyzdžiuui, dilema, su kuria kas mėnesį susiduria mergaitės, lankydamos mokyklą, kurioje nėra įrengtų tualetų. Per šiuos metus aš įsitikinau, kad koks bebūtų poreikis – vandens filtrai, kraujų bankai, ŽIV gydymas, sanitariniai mazgai ar knygos, – rotariečiai išsiaiškina, kas turi būti padaryta, ir tai padaro.

Projektai, geriausiai išlikę mano atmintyje, yra tie, kurie atsiliepia į realius poreikius ir tyliai keičia žmonių gyvenimus. Niekada nepamiršiu klubo, kuris dovanaja neigaliems paprastus ir nebrangius, tačiau efektyvius rankų protezus, įgalinančius žmones sugrįžti į visavertį gyvenimą; Rotary klubo remiamos bibliotekos Hsinchu mieste, Taivanyje, suteikiančios vaikams galimybę pažinti knygų pasaulį; Rotary remiamos klasės, įrengtos vaikų tuberkuliozės ligoninėje Afrikoje; Rotary pastatyti mokyklos, skirtos vaikams autistams.

Tai tik keletas iš projektų, keičiančių pasaulį. Ir neperdėtume sakydami, kad šie projektais tiesiogine žodžio prasme pakeitė žmonių gyvenimo kursą, pagerindami jų sveikatą, suteikdami išsilavinimą ir realų geresnio gyvenimo šansą. Kai kuriais atvejais projektais iš rotariečių pareikalavo milžiniškų pastangų ir lėšų. Kitais atvejais pakako, kad žinias ir supratimą turintis žmogus įvertintų situaciją ir padarytų tai, ką reikia daryti.

Aš buvau laimingas keliaudamas po pasaulį ir kiekvienoje šalyje sutikdamas tiek daug Rotary narių, pasiryžusių *Rodyti kelią*. Neabejoju, jog drauge pradėtus darbus dirbsime dar daugelį metų. Kartu su žmona Lorna noriu padėkoti jums už tą gerumą, kuris mus lydėjo visus metus. Šie metai tikrai pakeitė ir mudviejų gyvenimą.

Williamas B. Boyd
2006-2007 m. RI prezidentas

REDAKCIJA

Leidėjas -

Lietuvos Rotary komitetas

“Lietuvos Rotary” žurnalas,
leidžiamas nuo 1998 m.

Leidžiamas keturis kartus per metus

Tekstų redaktorė

Jurgita Dailidonytė

Redakcijos adresas:

A. Vivulskio g. 7- 221,
03221 Vilnius
Tel./faks. 2652863

El. paštas: zurnalas@rotary.lt

Spaudai parengė ir spausdino
UAB “Valdo leidykla”
Gedimino g. 34/2, 20131 Ukmurgė
Tiražas 1300 egz.

ISSN 1648-7877

TAIP AR NE?

4 psl.

Ar jūsų namuose gyveno Ilgalaikių jaunimo mainų moksleivis?

ŽINIOS

5-8 psl.

Kauno rotariečiai į abilitacijos centrą grįžta su dovanomis. Aistros dėl patikusių piešinių aukcione Vilniuje. Tarptautinis Rotary fondas įvertino kovos su tuberkulioze Lietuvoje svarbą. Varžytuvės dėl vaikų meno darbų Klaipėdoje. Kinas keliauja po Lietuvos miestus. Rotariečiai iškrovė labdarą Vilniuje. Iš posėdžių kambarių į gryną orą!

LRK

9-10 psl.

Lietuvos Rotary komiteto nariai apibendrina besibaigiančius metus.

KRONIKA

11-12 psl.

Varniukų reguliavimo šventė.
„Sugauk Sartų undinę“. Ančiukų lenktynės.

TEMA

13-15 psl.

Mainų moksleivė Brazilijoje išmoko atsipalaiduoti.

Jei tau tik aštuoniolika, ir, užvérus gimnazijos duris, nežinai, ką daryti toliau, gali pasekti mūsų herojės AGNÈS DAMBRAUSKAITĖS pavyzdžiu ir išvažiuoti metams į saulėtają Braziliją.

UŽSIENIS

16-17,19 psl.

Ar galite įsivaizduoti, kaip reikėtų pragyventi dieną turint mažiau nei vieną JAV doleri? „Maži“ pinigai, didelis rezultatas.

ARCHYVAS

18 psl.

Vyras, sukūrės Rotary.

ROTARY PROFESIJA

20-21 psl.

Iš ko Tu susidedi?

Kasdieniniai rotariečio vadybos bei etikos principai, kuriais dalijasi iš Indijos sugržęs GSE komandos vadovas Kauno „Romuva“ RK narys Raimondas Krištaponis.

ATVIRAI

22 psl.

Į dešimtį klausimų atvirai atsako Lietuvos Rotary projektų koordinatorius Peteris Hellesoe.

SUMMARY

23 psl.

Žurnalo turinys anglų kalba.

Ar jūsų namuose gyveno ilgalaikių jaunimo mainų moksleivis?**TAIP**

ELIGIJUS STRAUKAS,
Tauragės RK

Mūsų namuose nuo praėjusių metų rugpjūčio gyvena amerikietė, kuri čia gyvens iki savo kelionės pabaigos liepos 9 d. Kadangi mūsų yresnysis sūnus iš namų jau išvykės, o jaunėlis šiais metais pats mokosi JAV, abu su žmona labai džiaugiamės, kad ištuštejiuose namuose visus metus gyvena mainų moksleivė.

Prisipažinsiu, atsakomybės jausmas už svetimą vaiką yra daug didesnis. Man didelis stresas buvo ir dėl to, kad iki šiol namie augo tik berniukai. Labai rūpinuosi merginos saugumu: jei ji vakare nori eiti susirkti su draugais, aš pats ją lydžiu, susirenku jos draugų telefonų numerius, išsiaiškinu, kas yra kas, ir tik tada ramus grįžtu namo.

Prieš daugelį metų merginos tėtis pats buvo mainų studentu, tad prieš kelionę jis labai gerai nuteikė savo dukrą. Psychologinis pasirengimas svarbus ir priimančiai šeimai, nes moksleivio apgyvendinimas susideda iš gerokai svarbesnių dalykų nei maitinas ar stogas virš galvos.

Jau artėja diena, kai teks atsisveikinti, ir žinau, kad tai bus sunku padaryti. Per metus žmogus galiapti tikru tavo šeimos nariu, dėl to labai keista suvokti, kad atsisveikinę oro uoste galbūt niekada daugiau nebesusitiksime.

VYGINTAS GRINIS,
Kauno RK, 2007/08 prezidentas

Prieš keletą metų mūsų šeimoje keturis mėnesius gyveno moksleivis iš JAV. Kadangi turėjome planą į mainų programą siustyti savo sūnų, buvo įdomu pamatyti, kaip veikia ši programa. Kaune iš tiesų buvo toks atvejis, kai keletui mėnesių apgyvendinę mainų studentę amerikietę tėvai persigalvojo ir savo dukros mokyti iš JAV nebesiuntė.

Mes gyvename atskirame name ir dažnai priimame apsistoti iš užsienio atvykstančius svečius, tad keletą mėnesių atskirame kambaryje gyvenęs berniukas mums jokių rūpesčių nekėlė, o ir pats turejo neblogas gyvenimo sąlygas.

Tačiau taip pat reikia pripažinti, jog daugiauvaikėje šeimoje be tévo užaugęs vaikas nebuvu lengvas paauglys: jo interesų ratas buvo pakankamai siauras, vietoje bendlavorimo ar mokyklos jis daug mieliau rinkosi kompiuteri ir internetą. Nebuvu lengva jį sudominti ir surasti bendrą kalbą.

KĘSTUTIS SLAVINSKIS,
Mažeikių RK, 2007/08 prezidentas

Prieš šešerių metus mūsų namuose gyveno moksleivė iš JAV. Tuo metu mano dukrai buvo dylikai, o sūnui – septyneri. Galiu pasakyti, kad dukros charakterio formavimuisi draugystė su amerikiete turėjo labai didelę įtaką. Ji ne tik išmoko laisvumo, komunikabilumo, tačiau taip pat turėjo progą palyginti ir pasirinkti skirtinguos šalių skirtingas vertėbes.

Susidraugavusios merginos nebenorėjo skirtis, tad moksleivė mano namuose gyveno ilgiau nei buvo suplanuota. Jai sugrįžus iš JAV, mes dar kurį laiką palaikėme ryšį, tačiau metams bėgant jis nutrūko. Nepaisant to, ši patirtis man patiko, tad jei ateityje i klubą atvyktų moksleivių iš užsienio, aš jiems mielai atverčiau savo namų duris.

NE

RAIMONDA ČEJAUSKIENĖ,
Klaipėdos RK „Aditė“

Niekada nesu savo namuose apgyvendinusi moksleivių iš užsienio, tačiau, mano žiniomis, nė vieno tokio moksleivio Klaipėdoje ir nėra buvę.

Aš pati prieš keletą metų vykau su Grupinių mainų komanda į JAV bei Kanadą, ir penkias savaites teko gyventi rotariečių namuose. Dėl to labai gerai žinau, kokia šiluma užplūsta, kai visiškai svetimi žmonės tau atveria savo namų duris ir leidžia pasijusti šeimos nariu.

Nesenai atsikrausčiau į savo naujus namus, tad, jei bus tokia proga, mielai pasidalyčiau jais su Jaunimo mainų moksleiviu. Be abejo, apgyvendinti paauglį daugeliu aspektų žiūrint yra sudėtingiau nei suaugusį žmogų. Mano nuomone, ir jam pačiam gali būti sunkiau taip ilgai gyventi svetimoje šalyje be išrastos aplinkos, savo draugų ir „žaislų“.

Tačiau, kita vertus, šiai laikais jaunimas yra labai išmintinges ir įdomus mūsų kartos žmogui, dėl to aš tokioje galimybėje matau tik privalus.

RAIMONDAS DAMBRAUSKAS,
Panevėžio RK, 2004/05
prezidentas

Šią vasarą mano dukra grįžo po metų studijų Brazilijoje, ir neslepsti – tik išgirdus apie mainų galimybę, mano pirmas klausimas buvo: o tai – vienpusiai manai?

Be abejo, reikia turėti sąlygas keletui mėnesių priimti atvykusį vaiką, ir aš kalbu ne tik apie atskirą kambary. Ar mes surasime jam laiko? Ar su juo susikalbėsime? Ar sugerbėsime užtikrinti jo saugumą? Puiku, jei moksleivis yra žingendus ir atvykės su tikslu pažinti kraštą, tačiau daugelis jų tikisi čia atvykę surasti tą patį, ką paliko Amerikoje. Ką tuomet gali jam pasakyti priimanti šeima?

Tokia yra padėties Lietuvos klubuose – išsiusti nori visi, o priimti vengia. Kuomet pats koordinavau šias programas šalyje, man susidarydavo išpūdis, kad klubas dažnai atsiriboja nuo savo vaikų išsiuntusio rotariečio: tu pats važiavai, pats ir priimink! Dėl to eidamas mainų koordinatoriaus pareigas paskutiniaisiais metais net reikalaudavau raštiškų klubo prezidentų – esame ir būsimo – įsipareigojimų priimti atvykusį moksleivį.

VTAUTAS KAZAKEVIČIUS,
Panevėžio RK „Nevėžis“, 2007/08
viceprezidentas

Maždaug prieš dešimtį metų mano sūnus vyko mokyti iš Kanadą. Tuomet buvau nusiteikęs, jog mano namuose gyvens iš Panevėži iš Kanados atvykės moksleivis. Tačiau jis taip ir neatvyko. Per tuos metus, kol dalyvavau Panevėžio RK veikloje, klubui apskritai neteko priimti nė vieno moksleivio.

Mano namuose keletą mėnesių gyveno studentė iš užsienio, tačiau priimant sprendimą apgyvendinti moksleivį reikėtų ilgiau pagalvoti. Ir man kyla pagrindinis – atsakomybės – klausimas: ar sugerbėsiu užtikrinti vaiko saugumą? Kanadoje, pasakojo sūnus, žmonės dienos metu net namų nerakina. O kaip sužiūrėti vaiką mūsų mieste? Jei jis norės vėl vakarą eiti į šokius, ką turi daryti „tėtis“? Eiti kartu?

Kauno rotariečiai į abilitacijos centrą grįžta su dovanomis

Š.m. birželio 4 d. Rotary klubo „Kauno tauras“ nariai padovanojo Kauno Vaikų abilitacijos centriui kompiuterių su programomis, skirtomis specialių poreikių vaikų ugdomui.

Interaktyvaus bendravimo specialiais piešinėliais programos rotariečio Viginto Šakio iniciatyva buvo sukurtos KTU magistrantų – Dariaus Gudavičiaus ir Simono Jurkšos. Kol kas šios programos nėra tobulos, tačiau tikimasi, jog pradėjus jomis dirbtį bus gauti pedagogų, psichologų ir tėvų atsiliepimai, padėsiantys programas tobulinti.

Buvęs klubo prezidentas Skirmantas Juozas Paukštys džiaugėsi, jog šie rotariečiai darbai turi dvigubą naudą. „Pirma, specialių poreikių vaikai, naudodamiesi kompiuteriu, galės išmokti bendrauti su pedagogais, tėvais ir savo likimo draugais visoje Lietuvoje. Tikimasi, kad patobulinta programa padės šiuos vaikus geriau integruoti į visuomenę, išplėsti jų žinias bei pasaulio suvokimą.

Antra, projekte dalyvaujantys ir viešai savo darbą ginantys studentai sėja gerumo sėklas platesniame bendrakursių būryje. Rūpindamiesi savo šalies vaikais jauni specialistai tampa jautresni ir geresni. Tokiu būdu taip pat ugdoma pagarba profesiniams išsilavinimui bei žinioms“, – sakė rotarietis.

RK „Kauno tauras“ jau trejus metus remia Kauno vaikų abilitacijos centrą drauge su savo partneriais – Norvegijos Skien West Rotary klubu. Tęstinės klubų vykdomas programos tikslas – remti centrą neįgaliems vaikams reikalingomis mokymo priemonėmis bei supažindinti su Norvegijos patirtimi lavinant neįgalius vaikus bei integruojant juos į visuomenę.

Norvegijos patirtis šioje srityje yra didžiausia Europoje ir, galbūt, visame pasaulyje. Siekdami lygių visų vaikų teisių į vienodą mokymą ir vienodas galimybes visuomenėje, norvegai jau daugiau kaip dvi dešimtis metų diegia ir skatina valstybės bei savivaldybių programas, skiria daug lėšų, remia visus projektus, kuriais stiprinamos neįgalių vaikų galimybės maksimaliai prisitaikyti prie visuomenės, išnaudoti visus savo fizinius pajėgumus, gauti pilnavertį mokymą bei darbo sąlygas.

Prie sėkmingų klubo projektų įgyvendinimo daug prisideda gausus narių medikų būrys, tarp jų – V.Obelienius

2004 m. pavasarį Norvegijos partneriai Kauno Vaikų abilitacijos centriui dovanojo specialių priemonių ir žaislų, reikalingų neįgalių vaikų ugdomui.

2006 m. rugpjūtį Kaune surengta tarptautinė konferencija „Specialių poreikių vaikų integracija: Norvegijos patirtis ir Lietuvos perspektyvos“, kurioje dalyvavo Kauno švietimo įstaigų, specialių poreikių ugdomo įstaigų pedagogai, specialistai, psichologai.

Prie sėkmingų RK „Kauno tauras“ projektų įgyvendinimo daug prisideda gausus klubo narių medikų būrys, tarp jų – S.J.Paukštys, Vidmantas Obelienius, Antanas Kilda, Arvydas Norvaišas, Saulius Vikšraitis.

Aistros dėl patikusių piešinių aukcione Vilniuje

Š.m. gegužės 14 d. Vilniaus „Perkūno“ RK jau antrą kartą organizavo labdaros aukcioną. Jo metu buvo parduotas 21 vaikų ir jaunuolių su negalia piešinys, už kuriuos surinkta beveik 14 tūkst. litų. Prieš metus organizuoto aukciono metu buvo parduota 29 piešiniai ir surinkta 10 tūkst. litų.

Vakaro metu netrūko dalyvių azarto: už patikusį piešinį jie nesivaržė kovoti, todėl ir sumos, kurias aukojo renginio svečiai, buvo įspūdingos. Brangiausiai – už 3 tūkst. litų – parduotas piešinys „Mano dviratis“, kurio autore – septyniolikmetė Lietuvos aklujų ir silpnaregių ugdomo centro auklėtinė.

Dar du piešiniai parduoti už 1,65 tūkst. lito ir 1,2 tūkst. lito. Didžiausia suma, už kurią vienas asmuo įsigijo piešinių, – 3,65 tūkst. lito.

Jauniausias piešinių autorius buvo ketverių, o vyriausias – dvidešimties metų amžiaus. Darbų autoriai atstovavo devynioms įstaigoms: Vilniaus spec. lopšeliui-darželiui „Čiauškutis“, spec. darželiui „Dobilėlis“, lopšeliui-darželiui „Žibutė“, Vilniaus spec. darželiui „Žolynėlis“, Vilniaus spec. lopšeliui-darželiui „Spindulėlis“, spec. „Šilo“ mokyklai, spec. „Rasos“ mokyklai, spec. „Atgajos“ mokyklai ir Lietuvos aklujų ir silpnaregių ugdomo centrui.

Aukciono metu surinktos lėšos jau perduotos šioms įstaigoms ir jų auklėtiniams. Kaip ir praėjusiais metais, už piešinį gauti pinigai dalyti perpus: pusė sumos atiteko piešinio autoriui, o kita pusė – jo mokymo įstaigai.

Vilniaus „Perkūno“ RK dėkoja visiems, prisidėjusiems prie aukciono įgyvendinimo: rotariečiui Gintarui Steponavičiui už iniciatyvą, rotariečiams Tadui Gutauskui ir Raimondui Kurlianskiui, „ArtHouse Sesutės“ ir „Lukrecijos reklamai“ – už paramą. Tuo tarpu visiems atėju siems ir sudalyvavusiems – už palaikymą!

Nukelta į 6 psl.

Atkelta iš 5 psl.

Tarptautinis Rotary fondas įvertino kovos su tuberkulioze Lietuvoje svarbą

Birželio pradžioje Lietuvos Rotary projektų koordinatorius Peteris Hellesoe gavo patvirtinimą iš tarptautinio Rotary fondo, jog apygardos 1460 parengtas projektas, skirtas kovai su tuberkulioze, iš esmės atitinka Fondo finansuojamiems 3-H projektams keliamus reikalavimus. Jei projekto autoriai spės iki rugpjūčio 1 d. pateikti Fondui visus reikalingus dokumentus, ateinančių metų pradžioje jie gali tiketis prašomo finansavimo – apie 800 tūkst. litų.

Nuo 2006 m. Lietuvos ir Danijos rotariečiai rengia kovos su tuberkulioze programą. Po praėjusiai metais rugsėjį įvykusio Rotary bei Ministerijos atstovų susitikimo sveikatos apsaugos ministro įsakymu buvo sukurta darbo grupė, parengusi Valstybinės tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2007-10 metams programos projektą. Ekspertai taip pat įvardijo sritis, kuriose tiketėsi Rotary pagalbos.

Š.m. balandžio 3 d. su sveikatos apsaugos ministru Rimvydu Turčinsku susitiko P.Hellesoe, LRK pirmininkas Virginijus Kontrimas bei LRK atsakingoji sekretorė Edita Kalčiūnienė. Susitikimo metu P.Hellesoe informavo Ministerijos pareigūnus, jog Rotary planuoja projektą, kurio vertė – apie 1,5 mln. litų. Šias lėšas realiai bus galima pradėti naudoti 2008 m. gegužę. Danijoje sukurta rotariečių darbo grupė, kurią be P.Hellesoe sudaro buvę valdytojai Eriks Gravgaardas, Bentas Holmas bei dabartinis valdytojas Carlas Holstas, įvertino Ministerijos ekspertų įvardytas paramos reikalaujančias sritis ir patvirtino sąrašą priemonių, prie kurių prisdės Rotary:

1. Stiprinti tuberkuliozės profilaktiką, informuoti gyventojus apie tuberkuliozės epidemiologinę situaciją ir apsaugojimo nuo jos būdus išleidžiant leidinių „Tuberkuliozė išgydoma“.

2. Užtikrinti efektyvią tuberkuliozės diagnostiką tuberkuliozės mikroskopijos centruose, bakteriologijos laboratorijose, taikyti kitas PSO rekomenduojamas diagnostikos priemones. Projekto lėšomis dėl plaučių tuberkuliozės mikroskopijos centruose numatoma ištirti apie 40 tūkst. asmenų.

3. Užtikrinti tiesiogiai kontroliuojamą gydymą visuose gydymo etapuose naujai, pakartotinai susirgusių bei sergančių atsparia ir DAV tuberkulioze ligonių. Teikti socialinę paramą ligoniams, kuriems taikomas kontroliuojamas ambulatorinis tuberkuliozės gydymas (maisto ir higienos paketai).

4. Plėtoti medikų mokymą tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės klausimais: parengti ir išleisti informacinius leidinius, skirtus gydytojams ir slaugytojams, dirbantiems su ligoniais.

Kaip „Lietuvos Rotary“ teigė atsakingoji sekretorė E.Kalčiūnienė, tai yra pirmas kartas, kuomet Lietuvos Rotary organizacija imasi įgyvendinti tokio masto projektą. „Kol kas tiksliai žinome, jog 50 tūkst. litų šiai programai skyrė Lietuvos Rotary komitetas, 35 tūkst.

litų skyrė apygardos daniškoji dalis. Apie 800 tūkst. litų tikimasi gauti iš Rotary fondo teikiant paraišką 3-H projektui. Kitas lėšas tikimasi gauti iš įvairių užsienio Rotary klubų, apygardų bei kitų fondų. Būtent šiuo tikslu dabar aktyviai darbuojasi programos iniciatorius P.Hellesoe“, - sakė rotarietė.

Varžytuvės dėl vaikų meno darbų Klaipėdoje

Š.m. gegužės 31 d. Vaikų gynimo dienos proga Klaipėdos RK „Aditė“ kvietė miesto rotariečius, jų šeimų narius, draugus, ir, svarbiausia, vaikus sudalyvauti akcijoje „Jaunystė. Kūryba. Investicija“. Jos metu buvo paruođami E.Balsio menų gimnazijos mokinų darbai.

Penktą - dyvilką klasių moksleivai akcijai parengė daugiau nei šimtą keramikos ir dailės darbų. Renginio metu surinktos lėšos – 5,3 tūkst. lito – paaukotos gimnazijos dailės skyriui.

RK „Aditė“ prezidentė Eglė Zalatoriūtė-Stanevičienė pasakojo, jog organizatorių mintis buvo tokia, kad į renginį su tévais atvykę vaikai patys išsirinktų sau patinkantį piešinį, o tévai jį nupirkštų ir savo atžaloms padovanotų Vaikų gynimo dienos proga.

Nors visi kūriniai turėjo numatytais fiksuotas kainas, svyравusias 50-200 litų ribose, vakarui prasidėjus dėl kai kurių darbų užvirė tikros varžytuvės, ir keleto darbų kainos pakilo iki 400 ar net 700 litų.

Klubo prezidentė įsitikinus, jog ši akcija buvo investicija į ateitį, kūrybą ir žmogų. „Juk žmogus, atlikdamas labdaringą aktą, negali žinoti, kuo ateityje taps įsigytu darbelio autorius. Gal šiandien nusipirkta gimnazijos moksleivio akvarelė bus pati didžiausia investicija ateityje?“ - sakė rotarietė.

Organizatoriai džiaugėsi, jog pradedantys menininkai turėjo galimybę demonstruoti darbus tikroje galerijoje – „Parko galerijoje“.

Nukelta i 7 psl.

Dėl Neringos peizažo susirungė rotarietės R.Stonienė (kairėje) ir R.Mineikienė. Darbo kaina nuo 200 Lt išauga iki 700 Lt!

Atkelta iš 6psl.

E. Zalatoriūtė (kairėje) ir A. Umbrasienė entuziastingai kelia kūrinių kainas. Nuotraukos Antano Stanevičiaus

Birželio 12 d. įvertindama rotariečių gerą valią remiant vaikų kultūrą Klaipėdos apskrities viršininko administracija visiems trimis Klaipėdos Rotary klubams įteikė apdovanojimus.

Kinas keliauja po Lietuvos miestus

Š.m. gegužės – birželio mėnesiais po Lietuvos miestus keliavo Kino busas. „Kultūrinių projektų centro“ organizuotą akciją parėmė ir Lietuvos Rotary komitetas.

Per pusantro mėnesio 28 Lietuvos miestų vaikai ir jaunimas turėjo progos išvysti lietuviškus ir švediškus filmus bei išgirsti Lietuvos kino ekspertų pasakojimus apie kino pasaulį.

Kino busas – tai autobusiukas ir jo komanda su būtiniausia kino technika (projektoriumi, garso įranga, ekraru ir t.t.), keliaujantys iš miesto į miestą, aplankant rajonų centrus, mažesnius miestelius, vaikų globos įstaigas.

Anot organizatorių, pagrindinė projekto idėja yra nekomerciniai tikslais padaryti kiną prieinamu jaunimui visoje Lietuvoje. „Filmai vaikams labai svarbūs savo edukacine prasme, – teigia projekto vadovė Asta Valčiukaitė. – Kinas visame pasaulyje suprantamas kaip galingas

Kino buso atvežtus filmus žiūrėjo ir rotariečių pakvieti vaikai bei jaunimas

įrankis, o kalbant apie edukaciją, tai – pagrindinė media lavinimo sritis. Mokydam, kaip „skaityti vaizdus“ ir juos vertinti, laviname ir auginame jaunąjį žiūrovą, nes filmai yra neatsiejama vaikų ir jaunimo kultūros dalis ir pramoga“.

Organizatorių partnerių – Švedijos ambasados – patarėjas kultūros reikalais Torstenas Schenlaeris atkreipė dėmesį, jog 2007-ieji buvo paskelbtai Vaikų kultūros metais Lietuvoje.

„Kino busas yra puikus pavyzdys, kaip skatinti kultūrą vaikams, – sakė diplomatas. – Šis projektas vaikams ir jaunimui suteikia galimybę pažinti profesionalų kiną. Nesvarbu, ar vaikas gyvena Stokholmo rajone, ar Lietuvos miestelyje: kiekvienas vaikas turi teisę būti kultūros dalimi ir save išreikšti mene“.

Lietuvos Rotary komitetas projekto įgyvendinimui skyrė 10 tūkst. litų. Po diskusijų komiteto nariai sutarė, jog tai gali būti puikus Rotary vardo viešinimo kanalas. Net buvo iškelta mintis, kad, prieš demonstruojant filmus, vienos rotariečiai galėtų auditorijai tarti keletą žodžių.

Šia galimybe pasinaudojo Kupiškio RK, prieš prasidėdant seansui pademonstravęs filmą apie Rotary judėjimą. Dalis kitų klubų, nors ir neviešindami Rotary vardo, prisidėjo praktinę pagalba komandai parūpindami nakvynę, maitinimą ar pan. Organizatoriai ypač dėkingi Rotary klubams, kurie pasirūpino, kad vaikiškas filmus pamatyti ir rotariečių globojami vaikai iš globos namų, daugiaavaikių šeimų ar dienos centrų. „Įsitikinome, kad ne visos savivaldybės dirba ir informaciją skleidžia efektyviai, dėl to Rotary klubų, gerai žinančių padėtį mieste, indėlis buvo labai svarbus“, – sakė A. Valčiukaitė.

Filmai buvo demonstruojami įvairaus dydžio auditorijoms. Kartais jaunimo susirinkdavo tik kelios dešimtys, tačiau, pavyzdžiu, Plungėje filmų pažiūrėti susirinko apie šešis šimtus žiūrovų.

Rezultatais patenkinti organizatoriai tikisi surasti galimybę Kino busą turui per Lietuvą pasiųsti ir ateinančiais metais.

Rotariečiai iškrovė labdarą Vilniuje

Š.m. birželio 18 d. ankstų rytą į darbą skubantys vilniečiai galėjo pastebėti neįprastą reginį – kelias dešimtis įvairaus amžiaus žmonių, vilkinčių marškinėlius su Rotary ženklu ir iš dviejų didelių sunkvežimių kraunancių įvairius daiktus.

Ši akcija – tai dalis Vilnius International RK drauge su Švedijos Strangnas RK vykdomo projekto, skirto Vilniaus Kurčnebylių mokyklai paremti.

Anot projekto iniciatorių, daugelis negalią turinčių ir iš visos Lietuvos čia mokytis atvykusiu vaikų yra nepasiturintys. Todėl Švedijos rotariečiai nusprendė organizuoti akciją, kurios metu buvo surinkta daug dėvėtų drabužių, batų, kompiuterių, būtinės technikos, statybinių medžiagų ir pan.

„Mūsų partneriai Švedijoje labai entuziastingai nusiteikė: įvairiomis kompanijomis ir privatiems asmenims jie išplatino tūkstantį lankstinukų, kuriuose buvo prašoma pagalbos Kurčnebylių mokyklai, – sakė akcijos koordinatorius Vilnius International narys Carlas Ber-

Nukelta i 8 psl.

Atkelta iš 7 pl.

neheimas. – Kvietimas susilaukė didelio atgarsio: rotariečiams teko atsiprašyti kai kurių aukotojų, nes jų daiktai nebetilpo į sunkvežimius. Strangnas RK nariai patys važinėjo ir rinko iš žmonių aukojamus daiktus“.

Surinkę reikiamą kiekį labdaros, šeštadienį kelios dešimtys klubo narių su antromis pusėmis susirinko krauti siunčiamus daiktus į sunkvežimius. Tuo metu, kol vyrai nešiojo daiktus, moterys ruošė priešpiečius ir kavą. Pakrauti du sunkvežimius rotariečiams užtruko nemažą dienos dalį.

Vieno iš sunkvežimių savininkas rotarietis pats atvainavo automobilį į Lietuvą.

Sunkvežimius Vilniuje iškrovė mokyklos mokytojai, mokiniai ir patys Vilnius International RK nariai. Kadangi sunkvežimiai turėjo greitai išvykti, rotariečiai subūrė apie 30 krovėjų, ir per porą valandų automobiliui buvo tušti.

Ankstų pirmadienio ryta fiziniu darbu pradėję rotariečiai atrodė žvalūs ir laimingi. „Mes kiekvieną savaitę susitinkame klube, tačiau tuo viskas ir baigiasi, - sakė C. Berneheimas. – Mano nuomone, rotariečiams daug svarbiau yra kartu dirbtai, nei kartu pietauti“.

Anot klubo prezidento Naglio Nasvyčio, Vilnius International klubas seka pasaulio Rotary tendencijomis būti labiau matomas visuomenėje, ir ši akcija yra viena iš priemonių to siekiant.

Labdara mokyklai – tik pirmasis rotariečių projekto etapas. Birželio pradžioje Vilnius International RK gavo patvirtinimą iš Rotary fondo, jog jų pateiktas *Matching Grant* projektas gaus prašomą finansavimą. Projekto, vykdomo su tais pačiais Švedijos partneriais, tikslas – atnaujinti Vilniaus Kurčnebylių mokyklos siuvimo klasės bei stalių dirbtuvių įrangą.

Rotariečiai tikisi, jog jau rugsėjo 1 d. mokyklos auklėtiniam duris atvers atnaujintos klasės.

Vilnius International RK nario nuomone, rotariečiams yra daug svarbiau kartu dirbtai, nei kartu pietauti

Iš posėdžių kambarių į gryną orą!

RK „Kauno tauras“ nariai pastebėjo, jog karštomiš vasaros dienomis net ir puikiai vėdinamuose posėdžių kambariuose susirinkimai tampa šiek tiek nuobodūs ir varginantys.

Ieškodami ko nors naujo ir įdomaus, rotariečiai vieną birželio susirinkimą organizavo prie Nemuno esančioje stovyklavietėje. Pramogas jiems pasiūlė ekstremalių paslaugų firma expedicija.lt.

Pačių rotariečių nuostabai, į eilinį susirinkimą atvyko rekordinis narių skaičius, o juos atlydėjo ne tik antros pusės, bet ir kelios dešimtys vaikų ar anūkų.

Apžiūrėję stovyklavietėje siūlomas pramogas – krepšinio aikštelię, lauko teniso kortus, mini golfo lauką, pasagos métymo įrangą, – rotariečiai apsistojo ties ekstremaliausiu išbandymu – Pagonijos uola. Anot firmos atstovų, tai pirmasis Lietuvoje „tikroviškas“ kalnas atvirame lauke.

Trylikos metrų aukščio meniška ir profesionaliai sukurta betoninė uola turi net dylika skirtingu liptimo takų su kampais bei įvairiais reljefais – plyšiais, išoriniais kampais ir pan. Čia yra ir tik alpinistams suprantamos įvairios lipimo sudėtingumo kategorijos bei galimybė sportuoti apsirūpinus visa laipiojimui reikalinga įranga. Tuo tarpu neįgudę laiptotojai turėjo galimybę lipti su apatine sauga bei naudotis profesionaliai įrengtais saugos taškais.

Nors ne vienas klubo narys uolą įveikė, teko pripažinti, jog geriausiai šis užsiemimas sekėsi vaikams. Mažieji taip pat su dideliu azartu išmégino jėgas smūgiuodami golfo kamuoliukus į įdomiai įrengtas skylutes. Tuo tarpu klubo nariai rungėsi pasagos métymo „stadione“.

Užkandę lauke išsikeptos mésytės, pajuokavę ir sportavę rotariečiai padarė esminę išvadą – renginiai su šeimos nariais yra reikalingi, įdomūs ir prasmingi. O kad bus prasminga sugrižti į tą pačią stovyklavietę, daugelis rotariečių neabejoja apžiūrinėdami pradėtą rengti kliūčių ruožą 10 metrų aukščio stulpų viršūnėse.

Kauno rotariečiai šтурmavo trylikos metrų aukščio uolą

Ekstremalaus sporto bandytojus saugojo profesionalios apsaugos priemonės

Lietuvos ROTARY komiteto nariai apibendrina besibaigiančius metus

Gediminas Rimdeika
Rotary fondo pakomitetas

Lietuvos Rotary komitetas 2006/07 Rotary metais programų ir projektų bendrajam finansavimui skyrė 200 tūkst. litų. Metais anksčiau ši suma siekė 183 tūkst. litų, o ateinančiais – 2007/08 – metais yra numatyta 232 tūkst. litų.

Per šiuos metus LRK sulaukė šešiolikos paraiškų paramai. Iš jų dvyliką buvo paremtos, o keturios atmettos. Iš viso programoms remti per šiuos Rotary metus buvo panaudota 168,5 tūkst. lito.

Iš šešiolikos programų dvi buvo inicijuotos paties Komiteto: 50 tūkst. litų LRK parėmė programą, skirtą tuberkuliozės Lietuvoje mažinimui (vykdomą drauge su Danijos, Vokietijos, JAV klubais); ir 10 tūkst. litų skirtą Lietuvos Kultūros ministerijos drauge su Švedijos ambasada vykdomai programai „Kino busas“, kurios metu Lietuvos rajonuose patrauklia forma vyks paskaitos apie kiną, jo istoriją, gamybą, bus rodomi kino filmai jaunimui, ir tuo pat metu Lietuvos Rotary turės galimybę pristatyti savo veiklą.

LRK, suderinės su apygardos 1460 Rotary fondo pirmininku Bentu Holmu, pateikė klubams rekomendacijas, kuriomis turėtų vadovautis klubai pristatydami savo programas bendrajam finansavimui.

Šiaisiai išskirti Vilniaus Šv. Kristoforo RK pateiktą septynių klubų bendrą projektą „Būkime kartu“, skirtą reabilitacinės įrangos įsigijimui. Jo vertė siekia per 120 tūkst. litų.

RK „Kauno tauras“ pateikė Matching Grant projektą, vykdomą drauge su JAV Aleksandrijos klubu, „Mokymo proceso tobulinimas Lietuvos mokyklose“, kurio vertė yra per 70 tūkst. litų. Negalima nepaminėti ir Kauno RK „Box Car“ programos, kuri tėsiasi jau keletą metų, kasmet pritraukdama vis daugiau moksleivių.

40 proc. pateiktų projektų yra susiję su žmonių sveikata. Likę – švietimo, vaikų ir jaunimo užimtumo, taip pat paramos programos.

Norėčiau priminti klubų prezidentams ir už programas atsakingiems asmenims, kad pabaigus programos įgyvendinimą, būtina Komitetui pateikti raštišką ataskaitą. Kadangi dalis programų tėsiasi keletą metų, būtina ataskaitą pateikti kasmet už tais metais atliktos programos dalį.

Ateinančiais Rotary metais noriu pakvieti klubus aktyviau dalyvauti Rotary fondo veikloje, pasidalysti su Komitetu informacija ir apie tas programas, kurias klubai finansuoja savo pačių lėšomis.

Rolandas Statulevičius
Grupinių mainų pakomitetas

Šiaisiai Rotary metais Lietuva dalyvavo bendruose apygardos grupiniuose mainuose su Indijos apygarda 3230. Tai reiškia, kad iš Indijos atvykusios komandos priėmimą dalijosi tiek lietuviška, tiek daniška mūsų apygardos dalys. I Indiją vykstančią komandą taip pat sudarė trys Lietuvos ir trys Danijos atstovai. Jai vadovavo komandos vadovas lietuvis.

Mano nuomone, paskutinių metų patirtis dalyvauti Grupinių mainų programoje drauge su danais pasiteisino. Visų pirma, dalyvaudami bendroje komandoje tiek lietuvių, tiek danai jaučia poreikių pasitempti ir kuo geriau atstovauti savo šalai. Dar prieš išvykimą susipažinę ir namų darbus rengiantys komandos nariai gali pasimokyti vieni iš kitų, pasikeisti patirtimi. Kurdami bendrus prisistatymus, neabejoju, jie papildo vieni kitus.

Kita svarbi mainų pusė yra ta, jog Lietuvos klubams dar yra sunku suorganizuoti intensyvią ir svečių poreikius atitinkančią penkių savaičių trukmės programą. Šiaisiai metais indai Lietuvoje viešėjo dvi savaites. Per tą laikotarpį juos globojo penki klubai, kuriuos finansiškai parėmė ir Lietuvos Rotary komitetas.

Noriu pasidžiaugti, kad šiemet klubai iš tiesų labai geranoriškai priėmė GSE svečius. Prieš metus organizuojant Naujosios Zelandijos komandos vizitą man teko daugiau remtis asmeniškai gerai pažįstamais klubais. Tačiau šiaisiai metais klubų raginti ar įkalbinėti nereikėjo. Man daug padėjo ir informaciją paskleidė valdytojo asistentai, kurie taip pat platinė žinią apie galimybę dalyvauti mūsų siunčiamoje komandoje.

Neabejoju, prie GSE plėtros mūsų šalyje daug prisideda ir sugrįžusių jaunuolių įspūdžiai. Iš Indijos sugrįžusi komanda prisistatė Asamblejoje bei konferencijoje, ir žinau, jog po to jos narius dar daug kartų kvietesi įvairūs klubai, norintys išgirsti apie tolimą šalį.

2007/08 Rotary metais yra planuojama GSE su Honkongo apygarda 3450. Ši kartą jungtinei Lietuvos – Danijos komandai vadovaus rotarietis danas. Informacija apie dalyvavimą bus platinama rudenį. Dar nėra aiškios ir kelionės datos, tačiau preliminariai kalbama apie gegužę.

Paprastai GSE koordinatoriai kitos šalies partneriams iš anksto atsiunčia informaciją apie turimus kandidatus. Tad jei mūsų rotariečiai pageidautų komandoje matyti tam tikros sritys specialistų iš Honkongo, galime šia informacija pasidalinti su apygardos 3450 rotariečiais, ir galbūt, jie turės tokį kandidatą.

Lietuvos iniciatyva jau yra sutarta ir dėl GSE 2009/10 metais. Tais metais bus organizuojami mainai su JAV apygarda 6630.

Nukelta i 10 psl.

Atkelta iš 9 psl.

Algimantas Lukoševičius

Jaunimo mainų pakomitetas

Lietuvos rotariečiai vis aktyviau dalyvauja Jaunimo mainų programose. Mūsų partneriai – įvairių pasaulio šalių klubai, organizuojantys vasaros stovyklas (trumpalaikiai mainai) arba priimantys mokinius vieneriems metams (ilgalaikiai mainai). Ateinančiais Rotary metais Lietuvos jaunimas ilgsėsis ir mokysis keturiolikoje šalių.

Šią vasarą įvairose šalyse vykstančiose stovyklose norėjo sudalyvauti apie keturias dešimtis jaunuolių iš Lietuvos, tačiau kai kurios paraiškos buvo gautos per vėlai. 32 vaikams pavyko surasti vietas stovyklose.

Mano nuomone, klubų prezidentai turėtų būti aktyvesni: jie gauna informaciją iš manęs paties arba Lietuvos Rotary sekretoriato, tačiau kartais atrodo, jog ši informacija nepasiekia klubų narių. Netikiu, kad Lietuvoje nėra daugiau gerų vaikų. Manau, turėdami daugiau paraiškų ir entuziazmo iš pačių rotariečių, galėtumėm gausiau sudalyvauti mainų programose. Tuo tarpu už aktyvumą noriu pagirti Kupiškio, Plungės, Marijampolės, Joniškio klubus.

Jau ne pirmus metus iš eilės Vilniaus Senamiesčio klubas, gindamas visos Lietuvos garbę, organizuoja vasaros stovyklas mūsų šalyje. Jo pastangas finansiškai remia Lietuvos Rotary komitetas.

Per 2006/07 Rotary metus dvi Lietuvos moksleivės mokesi Brazilijoje. Iki liepos 15 d. dar galima teikti paraiškas dėl dalyvavimo ilgalaikiuose mainuose. Kol kas ateinantiems metams yra tiksliai sutarta tik dėl vienerių mainų su JAV. Negaliu nepastebėti, kad klubai iki šiol nelabai entuziastingai sutinka mintį apie abipusius mainus.

**Skirmantas Juozas
Paukštys**
Plėtros pakomitetas

Rotary plėtra yra viena iš svarbiausių RI judėjimo klausimų, tačiau, mano nuomone, kuriant naujus klubus, būtina akcentuoti naujai kuriamų klubų kokybinį aspektą – naujujų klubų nariai privalo gerai suprasti Rotary judėjimo filosofiją ir misiją, aktyviai dalyvauti kilnijoje šio judėjimo veikloje.

Kertinį Rotary veiklos principą – tarnystę – reikėtų plėtoti keturiomis kryptimis: tarnystę klubui, profesinę tarnystę, tarnystę savo bendruomenei ir tarnystę pasauliui. Šie 1926 m. RI prezidento Sydny W. Passcalis principai nepraranda aktualumo ir šiandien. Galime džiaugtis, kad

šiuo metu Lietuvoje yra 39 klubai, tačiau tik keliolika iš jų tikrai aktyviai ir tikslingai dalyvauja RI veikloje.

Manau, kad „mechaninis“ klubų plėtros principas, kuomet nedideliami miestelyje stengiamasi įkurti naują klubą, ir būsimus jo narius tenka agituoti tapti rotariečiais pokarinės kolektyvizacijos principais, nėra suderinamas su Rotary idėja.

Suprantama, be RI judėjimo principų plataus pristatymo visuomenei sunku tikėtis pozityvių rezultatų. Čia vertėtų prisiminti S.Ch.Brit sparnuotą posakį, kad „dirbt be reklamos – tas pats, kaip merkti akį merginai tamsoje“. Suprantama, tai jau – viešųjų ryšių problema, ir lieka daug tikėtis iš naujai kuriamo RI internetinio portalo.

Manau, kad labai svarbus veiklos baras plėtojant Rotary judėjimą yra kryptingas darbas su Rotaract klubais, juolab, kad jau pastebimas ir rotariečių „senėjimas“. Būtent Rotaract klubai ir turėtų tapti vienu iš pagrindinių Rotary judėjimo plėtros rezervų. Tokiu pavyzdžiu galėtų būti ir RK „Dipolis“, mano nuomone, vienas iš geriausių klubų Lietuvoje, kurio keletas narių yra pasisémę patirties Rotaract klube.

Šiais Rotary metais buvo inauguruotas vienintelis Panevėžio RK „Nevėžis“. Mano nuomone, ateinančiais metais Rotary nariai taip pat turės progą sudalyvauti tik vienoje tokioje šventėje – ją dar iki gruodžio 31 d. tikisi surengti besikuriantis Biržų Rotary klubas.

Valdas TrinkūnasRyšių su visuomene
pakomitetas

Pagrindinė pakomitečio šiu metų užduotis buvo po trejų metų pertraukos išleisti Lietuvos Rotary narių katalogą. Nors leidyba vėluoja, tikiu, katalogas pasirodys iki rugsėjo 1 d. Mano tikslas, kad katalogas būtų kokybiškai išleistas ir Jame nebūtų baltų puslapių dėl trūksstamų rotariečių informacijos.

Pagrindinės problemos, dėl kurių katalogas nebuvo leidžiamas šiuos metus, buvo tokios: prasta duomenų bazė; sunkiai suderinami spaustuvės ir mūsų svetainėje kaupiamų duomenų formatai; ne visų klubų atnaujinti duomenys.

Šiuo metu informacija jau baigama doroti, tikrinami duomenys. Katalogą spaudai rengia ir spaudos paslaugas minimaliai kaštais atlikis Klaipėdos rotariečio Sauliaus Jokužio leidykla. Taip pat esame sutarę dėl keleto reklaminių puslapių kataloge. Tačiau stengsimės, kad reklamos pobūdis būtų priimtinės mums visiems.

O labiausiai noriu pasidžiaugti, kad šiaisiai buvo sukurta nauja sistema, kuri, tikiuosi, ateityje funkcionuos su minimalia žmogiškojo faktoriaus įtaka.

**Birželio 2 d. Pakruojo
rotariečiai kvietė į tradicinę
Varniukų reguliavimo šventę.**

**Rokiškio RK gegužės 26-27 d.
organizavo šventę
„Sugauk Sartų undinę“.**

Gegužės 27 d. Vilniaus Rotaract klubas jau trečią kartą organizavo ančiukų lenktynes.

Jei tau tik aštuoniolika, ir, užvérus gimnazijos duris, nežinai, ką daryti toliau, gali pasekti mūsų herojės Agnės Dambrauskaitės pavyzdžiu ir išvažiuoti metams į saulėtają Braziliją tam, kad dar kartą pabaigtum mokslus, sužavėtum vietinius gyventojus lietuviškomis dainomis ir sugrįžtum kupinas šiltų jausmų anksčiau nepažinotai šaliui ir jos žmonėms.

Mainų moksleivė Brazilijoje išmoko atsipalaaiduoti

Tinkama vieta

2006 m. Agnė baigė mokslus J. Balčikonio gimnazijoje, tačiau negalėdama apsispręsti, kur stoti, ji nutarė sudalyvauti Jaunimo mainų programoje ir metams išvyko į Braziliją (apygarda 4420).

Aštuoniolikmetė džiaugiasi, kad Rotary jai suteikė galimybę svečiuotis būtent šioje pasaulio dalyje. Daugelio mainų moksleivių patirtis rodo, jog atsidūrusius svetimoje šalyje, toli nuo namų, be draugų dažniausiai bent keletą pirmųjų mėnesių kamuoja ilgesys. Tačiau brazilai nuo pat pirmų dienų neleis liūdėti: tik atvykusi į priimančios šeimos namus Agnė pa-

kliuvo į Pietų Amerikos šalims būdingą šurmulį: „Man atvykus, jau kitą dieną buvo suplanuota šeimos vaikienė pas jų draugus, norėjusius su manimi susipažinti. Dar kitą dieną su savo draugais supažindinti vedėsi „braziliškas“ brolis, kuris visiškai nekalbėjo angliskai, tačiau tai nebuvu kliūtis mums suprasti vienam kitą“, – pasakoja Agnė.

Laukė dainų

Mokykloje, į kurią turėjo atvykti mainų moksleivė, veikė puiki informavimo sistema: bene kiekvienas mokinys buvo gavęs žinią apie iš Lietuvos atvykstančią merginą.

„Jie laikė rankose atšvestus lapus, kuriuose buvo surašyta visa informacija apie mane: kas aš tokia, kokia mano šeima, ką aš mėgstu ir t.t., – pasakoja Agnė. – Dėl to tik jėjusi pradėti, buvau apsupsta būrio gerai nesiteikusių jaunuolių, kurie vieni per kitus bandė mane šnekinti portugališkai. Jie perskaitė, kad mėgstu dainuoti, tad ėmė primygintai prašyti ką nors padainuoti“.

Jaunimo neįtikino Agnės argumentai, kad ji nėra brazilė, ji čia tik pirmą dieną, o uždaras lietuviškas būdas jai neleidžia tiesiog taip imti ir

dainuoti. Neturėdama iš ko rinktis, Agnė uždainavo.

„Keletas merginų užsilipo ant stalų ir ėmė šokti, visas būrys klausytų plojį rankomis. Išėjo tikras šou, – juokiasi ji. – Nuo to karto mokykloje pasklido gandas, kad turia gražų balsą, ir mane kviesdavosi į įvairias klases, kad ką nors padainuočiau lietuviškai“.

Suprato ne iš karto

Šalyje, kurioje vasara yra žiemą, ir mokslo metai prasideda mums neįprastu metu, rugpjūčio mėnesį atvykusi mergina pataikė į patį mokslo metų vidurį.

„Pirmus mėnesius, nors ir lankiau pamokas, nieko nesimokiau, nes paprasciausiai nieko nesupratau, – prapažsta Agnė. – Išvažiuodama neturėjau nė menkiausią portugalų kalbos pagrindų. Kadangi brazilai angliškai kalba gana prastai, jau po poros mėnesių pati pradėjau nemažai suprasti portugališkai. O po keleto mėnesių jau teko ir testus spręsti. Nors kartą nustebinai savo klasiokus matematiniais sugebėjimais, mokytojai į mane žiūrėjo atlaidžiai.

Negaliu sakyti, kad Brazilijoje mokytis visai nereikia, tačiau man susi-

Agnė nekalbėjo portugališkai. Jos „braziliškas“ brolis nemokėjo anglų kalbos. Tačiau jaunuoliams tai netrukdė puikiai suprasti vienam kitą

Nukelta i 14 psl.

Atkelta iš 13 psl.

darė įspūdis, kad tai daryti ten gero-kai lengviau. Pavyzdžiu, penkios matematikos testo užduotys ten yra sprendžiamos pusantros valandos, tuo tarpu J.Balčikonio gimnazijoje dešimčiai tokio tipo užduočių yra skriama dešimt minučių“.

Į mokyklą su pagalve

Agnei susidarė įspūdis, kad brazili – labai atsipalaivedavusi tauta. Čia net per pamokas atsinešus pagalvę galima miegoti, o mokytojai tai visiškai toleruoja. Kadangi pamokos prasidėdavo labai anksti, laikui bégant nusnūsti sau leisdavo ir Agnė.

„Brazilai daro tik tai, ką nori, – sako mainų moksleivė. – Dauguma jų nesiveržia į mokyklą: jie sako, kam man mokytis, jei tuo metu aš galiu išeiti į kiemą pabendrauti su draugais.

Jie taip pat nepasižymi punktu-lumu. Nors pamokos kas rytą prasidėdavo po septynių dešimt, mums niekaip nepavykdavo atvažiuoti anksčiau kaip be dvidešimt aštuonios. Pameniu, pirmomis dienomis aš labai stengdavausi viską greitai susiruošti, kad tik manęs nereikėtų laukti. Tačiau greitai pastebėjau, kad mano tétes ir brolis visiškai neskuba. Tuomet ir aš atsipalaivedau ir nebelip-davau iš lovos anksčiau kaip pusę aš-tuonių. Tiesa, antroje šeimoje šeiminkai buvo punktualesni“.

Mokslas nepigus

Agnė lankė privačią mokyklą, ir jai buvo paaškinta, kad visos geros mokyklos yra privačios. Dar veikia viešosios mokyklos, tačiau jas pabaigę mokiniai beveik neturi galimybių ištoti mokytis į universitetą ir dažniausiai eina dirbtį, nes netgi studijoms profesinėse mokyklose reikalini-gos didelės lėšos.

„Mano mokykloje mėnuo mokslo kainavo 850 litų, o universitetuose mokslas kas mėnesį kainuoja daugiau kaip tūkstantį litų. Šalyje, kurioje dauguma gyventojų labai skursta, tai yra dideli pinigai“.

Universitetuose didžiausiai kon-kursai vyksta medicinos studijoms, nes medikai Brazilijoje uždirba labai daug.

Brazilai daro tik tai, ką nori. O labiausiai jie mėgsta linksmintis.
Net ir pamokų metu.

Kitaip žiūri

„Brazilija – be galio didelė šalis, turinti labai daug gyventojų, – sako Agnė. – Kartą mes diskutavome su mano „brazilisku“ téčiu, kad tokiai šaliai tiesiog per mažai turėti vieną prezidentą. Man mokantis Brazilijoje antrai kademijai buvo perrinktas šalies vadovas, kuris neturi jokio išsilavinimo, nekalba angliskai. Tačiau už jį balsuoja skurstančios masės, kurios tiki, jog iš jų luo-mo atėjės valstybės vadovas geriausiai atstovaus jų interesams“.

Didžiausios šalies problemos – korupcija, nusikalstamumas, jaunimo sekso problemos. Šioje šalyje jaunimas labai greitai brėsta, būdamos pa-auglėmis merginos jau tampa motinomis. „Jie kitaip žiūri į gyvenimą. Jie stebėjosi, kai aš aiškinau, kad Europoje nuo bučinio prasideda draugystė. Jiems bučinys visiškai nieko nereiškia, ir jie nesureikšmina to, kad lytinį gyvenimą pradeda nuo trylikos metų“, – stebėjosi Agnė.

Dalį savo laisvalaikio lietuvių su draugais leisdavo linksmindamasi naktiniuose klubuose. „Merginoms bilietai kainuoja gerokai pigiau nei vaikinams. Taip yra todėl, kad Brazilijoje moterų yra mažiau nei vyrų. Be to, vyrams labai patinka eiti į klubus. Jų toks būdas – jiems reikia flir-tuoti, merkti merginoms akį, kalbėti komplimentus“, – sakė lietuvaite.

Vandens netaupo

Agnei buvo smagu išgirsti įvairiausią mitų, kurių apie europiečius yra prisigalvojė brazilai. Pavyzdžiu, kad europiečiai taip taupo vandenį, jog prausiasi tik kartą per savaitę arba išvis šluostosi drėgnomis servetėlėmis. Brazilai juokiasi iš mūsų ir sako, kad pas juos vandens daug, ir jie visiškai netaupo.

„Brazilai iš tiesų labai skiriasi nuo europiečių: jie nuolatos šypsosi, šoka, labai laisvai bendrauja su visais aplinkiniais, – išitikinusi Agnė. – Man jau skrendant į Lietuvą, Frankfurto oro uoste laukdama léktuvo nusprenčiai nusipirkti maišelį saldai-nių. Pradėjusi valgyti, labai nuoširdžiai ištisieiau juos ir šalia sédējusiai porelei. Jų atsakymas buvo labai trumpas ir šaltas: „Ne!“ Tada ir pri-siminiau, kad jau esu Europoje...“

Užtrukdavo iki vidurnakčio

Agnė gyveno nedideliai Sao Ca- etana do Sul miestelyje San Paulo re-gione. Jo dydis prilygo Panevėžiui, ir tame veikė vienas Rotary klubas, vie-nijiantis apie keturias dešimtis narių. Klubas tuo pat metu buvo priėmęs net tris mainų studentus: vieną iš Lietu-vos ir du iš Meksikos.

Agnę labai nustebino, kad Brazilijoje Rotary veikloje dalyvauja beveik tiek pat moterų, kiek ir vyrų: „Pan-

vėžyje buvau susidariusi nuomonę, kad Rotary yra išimtinai vyriškas užsiėmimas. Be to Sao Caetana do Sul klubo veikloje dalyvavo labai daug porų – vyrų su žmonomis.

Nors Rotary susirinkimas prasidėdavo aštuntą valandą vakaro, aš su savo šeimomis ten dažniausiai užtrukdavau iki vidurnakčio. O ilgiausiai iš visos programos užtrukdavo atsisveikinimas: kol jie aptardavo vi-sus giminaičius ar kitokius kaimyniškus reikalus. Mes drauge su kitaais mainų studentais sėdėdavom ir snausdavom, tuo tarpu mažiausiai kas savaitę susitinkančios mūsų šeimos niekaip negalėdavo tarpusavyje išskalbėti.

Kelionės pabaigoje, kai jau visai neblogai pramokau portugališkai Rotary klube dariau pranešimą apie tai, kaip man patiko Brazilijoje, ir, be abejijo, apie Lietuvą. Buvo smagu matyti, kad į ši susirinkimą atvyko kaip niekada daug rotariečių ir jų draugų.

Bilietai į Braziliją

Vasaros atostogų metu mainų moksleiviams buvo organizuojamos įvairios kelionės po Braziliją. Kadangi Brazilijoje kasmet gyvena šimtai Rotary mainų dalyvių, bendradarbiaudami su kelionių organizatoriais rotariečiai atostogų metu siūlo nemažą įvairių ekskursijų ir kelionių pasirinkimą. Už šias keliones dažniausiai moka paties jaunuolio tévai.

„Kai kurios kelionės trunka tik savaitę, o kitos – net visą mėnesį, – pasakoja Agnė. – Būtent tokioje keturių savaitės trukusioje kelionėje drauge su devyniomis dešimtimis kitų moksleivių pavyko sudalyvauti ir man. Dviem autobusais keliaudami aplankėme labai daug miestų, pamatėme nemažą šalies dalį.“

Sugrįžusi į Lietuvą ir vertindama įgytą patirtį Agnė mano, kad per praejusius metus ji įgavo supratimą apie kitą kultūrą: „Jaučiu, jog pati tapau šiek tiek laisvesnė, išmokau gyventi viena, būti savarankiška, sutikau daug puikių žmonių, kuriuos labai branginu, išmokau portugalų kalbą. La-

Skirtingų šalių mainų moksleivės susitikimo Brazilijoje

bai keista suvokti, kad į Braziliją galiu daugiau niekada nebegrįžti. Tačiau aš planuoju vasaromis dirbtį ir taupyti, kad dar kartą nusipirkčiau bilietą į šią šalį“, – planuoja mergina.

„Lietuviškas“ tėtis

Agnės tėtis, Panevėžio RK narys Raimondas Dambrauskas, ne vienėrius metus koordinavęs Lietuvos Jaunimo mainų programas, iki šiol įsitikinęs, kad tai puiki galimybė jauniems žmonėms ne tik pamatyti pa-saulį, bet ir reprezentuoti Lietuvą: „Rotary sujungia ir suartina tautas, o ypač jaunimą, kuris labai greitai suranda bendrą kalbą.

Matau, kaip pasikeitė mano duktros vertinimai: žmonės Lietuvoje piktesni, niūresni, mažiau šypsosi, nedraugiški, nepaslaugūs. Iš pradžių, pasakodama įspūdžius, ji vis kartojo „mano tėtis“, „mano mama“, tačiau vėliau jau ēmė taisytis: mano „braziliškas“ tėtis, „braziliška“ mama. O manės klausdavo: „lietuviškas“ tėti, ar aš dar kada nuvažiuosiu į Braziliją?“

R.Dambrauskas pasakojo anksčiau apie Braziliją girdėjės įvairiausią dalykų: didelis nusikalstamumas, nar-kotikai, sudėtinga ekonominė situa-cija ir t.t. „Dabar iš pirmų lūpų pats turėjau progos įsitikinti, jog tai nuo-stabi šalis. Dabar „braziliškas“ tėtis man rašo laiškus ir teiraujas, ar at-važiuosiu į RI konferenciją Salt La-ke Cityje. Nors aš to nedarysiu, bū-tinai perduosiu ten vykstantiems Lie-tuvos atstovams, kad jie nuvežtų ge-riausius mano linkėjimus“, – sakė ro-tarietis.

Mainų su Brazilija perspektyvas komentuoja jų iniciatorė valdytojo asistentė
Vilma Mažeikienė.

Kaip Brazilija tapo Lietuvos partneriu?

Idėja organizuoti mainus su Brazilija kilo vienos Jaunimo mainų programų koordinatoriams skirtos EEMA konferencijos metu. Brazilija yra ta šalis, kuri užsienin studijuoti siunčia tūkstančius jaunuolių. Svarbu paminėti ir tai, kad brazilių yra labai vertinami Jaunimo mainų programų koordinatorių kaip patikimi partneriai. Tuo tarpu kai kurių Pietų Amerikos ar Afrikos šalių moksleiviai turi reputaciją, jog jie vyksta į Europą su vie-ninteliu tikslu – joje pasilikti.

Nuo ko prasidėjo mainai?

Programos koordinatoriai visuomet išbando naują šalį prieš imdam i ją garsiai viešinti savo apygardoje. Su Brazilija praejusiais metais mes pradėjome bendrauti *šeima į šeimą* principu. Dvi merginos iš Kupiškio ir Kėdainių vyko į Braziliją, o vėliau pas jas į šeimas atvyko braziliškų šeimų nariai. Mergina iš Kupiškio Brazilijoje apsistojo mainų programos koordi-natoriaus šeimoje.

Kaip pavyko susitarti dėl vienpusių mainų?

Netiesa, kad mainai visada turi būti dvipusiai. Daugelis pasaulio apygardų mielai priima studentus niekaip neįpareigodami savo partnerių. Ar mainai bus abipusiai, visada yra derybų klausimas.

Šiuo metu jau yra gauta nemažai informacijos apie tai, kad brazilių ir kitaais metais mielai priimtų Lietuvos moksleivius vienpusių mainų principu. Tik labai nesinorėtų, kad šita informacija pasilikytų gulėti klubų prezidentų stalčiuose.

Kokio amžiaus moksleiviai gali dalyvauti ilgalaikiuose mainuose?

Paprastai riba yra 18 metų, tačiau Brazilija yra unikali tuo, kad joje galima dalyvauti iki 19 metų amžiaus. Tai yra puiki galimybė tiems, kurie mokykloje įtemp-tai mokési, o ją baigę, norėtų pasiūlti metus „atostogą“, prieš apsisprendžiant, kur stoti ir ką veikti toliau.

Ar galite įsivaizduoti,

kaip reikėtų nugyventi dieną, turint mažiau nei vieną JAV dolerį?

Apsidairykite savo klube. Jei tai būtų šian-dieninio pasaulio mikrokosmas, vienas iš pen-kų jūsų brolių rotariečių gyventų dideliame skurde, o vienas iš septynių kęstų nuolatinį alkį.

2000 metais JT patvirtino ambicingą planą – iki 2015 metų perpus sumažinti didžiausia-me skurde gyvenančių ir nuolatinį alkį kenčian-čių žmonių skaičių. Tais pačiais metais patvir-tintuose Tūkstantmečio plėtros tiksluose (angl. Millennium Development Goals) buvo numatyta ir švietimo programų plėtra bei kova su di-džiausiomis amžiaus ligomis, tokiomis kaip ŽIV/ AIDS.

2006 metais vykusioje RI Konvencijoje eko-nomistas Jeffrey D.Sachs, Žemės instituto (angl. Earth Institute) direktorius bei knygos, pa-vadinimu „Skurdo pabaiga“ (angl. The End of Poverty) autorius kvietė rotariečius prisidėti įgy-vendant Tūkstantmečio tikslus.

Skurdo pabaiga

„Mes esame pirmoji kar-ta pasaulio istorijoje, kuri gali realiai teigt, jog savo laikmetyje atsikratysime didžiausio skurdo“, – sakė Jeffrey D.Sachs.

Pirmasis Tūkstantmečio tikslas labai konkretus. Jis teigia, jog iki 2015 m. di-džiausiam skurde ir nuo-latiname alkyje gyvenančių žmonių skaičius bus sumažintas per pusę. Šiuo atve-ju yra kalbama apie dau-giau nei milijardą planetos gyventojų, kiekvieną dieną disponuojančių mažiau nei vienu doleriu; taip pat dau-giau nei 800 milijonų žmo-nių, kas dieną kenčiančių nuo nuolatinio alkio.

Tačiau kiekvienas rota-rietis, kuriam yra tekė pri-sidėti statant mokyklą, ka-sant šulinį ar skiepijant vai-kus, žino, kad skurdas ir al-kis yra labai glaudžiai susi-ję su šalies ekonominiu vystymusi. Dėl to imtis spręsti tik vieną problemą, ignoruojant visas kitas, nė-ra prasminga. Žmonės neatsikratys skurdo, jei ir toliau nebūs rūpinamas jų sveikata, išsilavinimu, truks esminių infrastruktūrų.

Progresas ne visur

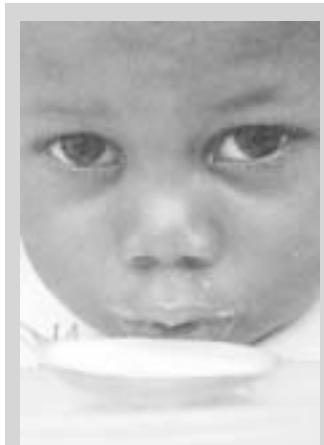
Tačiau pagrindo opti-mizmu yra. Besivystančio-se šalyse skurdo rodiklis 1990 m. siekė 28 proc. 2002 m. jis jau buvo sumažėjęs iki 19 proc. Alkio ro-dikliai per tą pačią laikotar-pį nukrito nuo 20 proc. iki 17 proc. Tačiau Tūkstantmečio tikslų įgyvendinimą sekantys JT pareigūnai aiš-kina, jog šis progresas iš es-mės priskirtinas Kinijai ir Indijai. Atmetus šių šalių rodiklius, situacija likusia-me besivystančiam pasau-lyje yra gerokai prastesnė. Teigiama, jog Šiaurės Af-rikoje bei Vakarų Azijoje ro-dikliai lieka iš esmės ne-pakitę, o kai kuriose kitose Afrikos valstybėse di-džiausiam skurde gyve-nančių žmonių skaičius ir toliau sparčiai auga.

Rotary nežino

Rotary atstovas JT orga-nizacijoje Bradley Jenkin-sas yra įsitikinęs, kad ro-tariečiai su didesniu entu-ziazmu imtusisi šių proble-mų sprendimo, jei turėtų daugiau informacijos apie

pasaulinę situaciją. „Iš es-mės – o tai yra problema ir mano paties klube – ro-tariečiai tiesiog nežino, kuo jie gali prisidėti sprendžiant globalias problemas. Jie žino, kuo Rotary užsii-ma jų pačių bendruomenę, tačiau trūksta informa-cijos ir supratimo apie tar-pautines organizacijos pa-stangas“, – sakė rotarietis.

RI, o taip pat pavieniai klubai aktyviai veikia be-sivystančiose šalyse inici-juodami ar prisidėdami prie kitų organizacijų vykdomų projektų. Vie-nas iš jų – Tūkstantmečio kaimų projektas (angl. Millennium Villages Project). Pradėtas įgyvendin-ti mažiau nei prieš trejus metus, jis jau duoda ap-čiuopiamų rezultatų. Šio projekto esmė – į vietinę bendruomenę atvykstantys įvairių sričių, tokių kaip švietimas, medicina, že-mės ūkis ir ekonomika, specialistai veikia drauge su vietine bendruomene, padėdami sukurti efekty-vų modelį. I tokius pro-ektus noriai įsitraukia ir privatus sektorius.

JT Tūkstantmečio plėtros tikslai:

1. Atsikratyti didžiausio skurdo ir alkio;
2. Užtikrinti kiekvienam žmogui pradinį išsilavi-nimą;
3. Skatinti lyčių lygybę ir moterų teises;
4. Sumažinti vaikų mirš-tamumą;
5. Gerinti motinų svei-katą;
6. Kovoti su ŽIV/AIDS, maliarija ir kitomis ligo-mis;
7. Užtikrinti aplinkos ekologinę pusiausvyrą;
8. Plėtoti pasaulinę part-nerystę.

„Maži“ pinigai, DIDELIS rezultatas

Atotrūkis tarp skurstančių ir turtingujų, anot statistikos, nepaliaujamai didėja. 2005 m. JT duomenimis, 500 turtingiausių planetos gyventojų turtas vertinamas tiek pat, kiek 416 milijonų gyventojų, esančių sąrašo apačioje.

Net 2,5 mlrd. žmonių gyvena iš mažiau nei 2 JAV dolerių per dieną. Jie sudaro apie 40 proc. visų planetos gyventojų, tačiau jų pajamos siekia tik 5 proc. visų pajamų.

Metams bégant įvairios sudétingos ekonomikos teorijos bandė spręsti šį nesustabdomą atotrūkį. Tačiau kartais sudétingos problemos sprendimas gali būti labai paprastas.

Rodos, jog veiksmingiausia šiuolaikiška priemonė kovoti su skurdo neganda yra Nobelio premijos laureato Muhammado Yunuso (Bangladešas) pristatyta mikrokreditų idėja. O jos pagrindinė filosofija – duoti meškerę, o ne žuvį – yra labai artima Rotary paramos principams.

1997 m. Rotary fondas 3-H programos rėmuose skyrė 500 tūkst. JAV dolelių finansavimą mikrokreditų programai penkiose Centrinės Amerikos valstybėse. Praėjus dvejims metams, Honduro rotariečiai savo šalyje įsteigė specialų fondą, prie kurio prisidėjo vienuolika vietas ir devyniolika Šiaurės Amerikos Rotary klubų.

Fondo prezidentas rotarietis Julio Villalta aiškina mikrobankininkystės veiklos principus: „Kiekvienas bankas turi 6-8 narius, gaujančius mikrokreditus. Fonds samdo koordinatorius, kurių kiekvienas prižiūri dešimties bankų veiklą: jie sekā paskolų mokėjimus bei jų grąžinimus. Pačios koordinatoriui mokamas atlyginimas sudaro 0,5 proc. nuo bankui sumokėtų palūkanų sumos“, – pašakoja rotarietis.

Paskolas gaunantys nariai

taip pat daro vieni kitiems spaudimą, jei kyla grėsmė, kad kuris nors narys laiku nesumokės savo eilinės įmokos, nes jos yra skirtos naujoms paskoloms mokėti. Jei narys daugiau nei du kartus neišgali susimokėti bankui, paprastai kiti nariai paprašo jo palikti banką. Tuo tarpu tie, kurie moka laiku, dažniausiai dar gauна kitokių privilegijų – padėvėtų drabužių ar vaikiškų žaislų, kuriuos renka Rotary klubai.

„Jei mes žmonėms tik duotume pinigus ir neprasytume jų grąžinti, jie neįpajustų, kas yra tikras gyvenimas“, – sako J. Villalta. Rotarietis taip pat pabrėžė, jog dalis mikrokreditų gavėjų padarė tokį progresą ir taip užsirekomendavo, kad net sugebėjo gauti paskolas iš tradicinių bankų.

Kadangi dauguma mikrokreditų gavėjų šias lėšas skiria savo smulkiam verslui

Mikrokreditas dažniausiai tampa galimybe pradėti smulkų verslą: įsigyti siuvimo mašiną ar kompiuterį, išsinuomoti prekybines patalpas, užsisakyti prekių ar pan.

kurti ir plėtoti, rotariečiai jiems taip pat organizuoja verslo kursus. Rotary nariai pastebėjo, jog šiemis smulkiam verslininkams pavykssta padidinti savo pelno maržą net iki 80 proc. Tam daugiausia įtaką daro kuklios mikrokreditų palūkanos.

Nors iš bankų dėl mikrokredito kreiptis gali tiek vyrai, tiek moterys, rotariečių teigimu, 96 proc. banko klientų yra moterys. Skaičiuojama, jog Hondure 90

proc. iš visų besikreipiančių sudaro vienišos motinos, kurias vyrai paliko be jokio pragyvenimo šaltinio.

Iki šiol fondas yra suteikęs mikrokreditus beveik tūkstančiui šeimų. Šalyje, kurioje 66 proc. gyventojų gyvena iš mažiau nei 2 JAV dolerių per dieną, situacija gali atrodyti beviltiška, tačiau vietiniams rotariečiams tai yra motyvacija testi pradėtus darbus.

Nukelta i 19 psl.

Vyras, sukuręs Rotary

Pabaiga. Pradžia Nr.29

Palikės Vermontą, Paulas uždarbiao teikdamas privačias pamokas, vėliau įstojo, į Princetonon universitetą. Jame studijuojant pasimirė Paulo senelis, dėl to jau nuolio ryšys su senele dar labiau sustiprėjo.

Baigęs universitetą Paulas įsidarbiavo pasiuntinuku marmuro kompanijoje. Jam už dieną mokėjo dolerių. Nors ir vertinamas darbdavio, Paulas norėjo siekti daugiau. Jis įstojo mokyties teises į Iowa universitetą, kurį baigė 1891 metais. Nors Paulo niekas nelaikė stropiu studentu, šie universitete praleisti metai jį išmokė mėlies knygoms. Jo mėgstamiausiai skaitiniai – sėkminges žmonių biografijos.

Neilgai trukus po mokslo baigimo pasimirė Paulo senelė. Stovėdamas prie jos kapo Paulas suvokė, kad per 78-erius savo gyvenimo metus senele niekada nebuvo išvykusi iš savo namų. Nors ją tai tenkino, būtent tada Paulas apsisprendė, jog per ateinančius penkerius metus jo tikslas bus pamatyti pasaulį iš pačių įvairiausių kampų ir iš skirtingų pasaulio vietų. O tai padarės jis keliaus į Čikagą ir imsis teisininko amato.

Per ateinančius penkerius metus, Paulas išmaišė Šiaurės Ameriką, Britaniją bei dalį Europos. Jis dirbo pačius įvairiausių darbus: rašė laikraščiams, rinko vynuoges, dėstė verslo koledže, užémė viešbučio administratoriaus pareigas, pardavinejo marmurą bei granitą, prižiūrėjo galvijus ir t.t. Tačiau svarbiausia, kad visur, kur jis bevyktų, jis mezgė naujas pažintis ir ieškojo naujų draugų.

1896 m. vasario 27 d., likus keturiems mėnesiams iki penkerių metų termino, Paulas atvyko į Čikagą. Jis išsinuomojo nedidelį kabinetą su baldais ir tame įkūrė savo biurą. Amžiaus sankirtoje Čikagoje verslas buvo apimtas sujudimo, ir vykstantys socialiniai bei finansiniai pokyčiai kūrė geras sąlygas teisinių paslaugų plėtrai.

Draugiška Paulo prigimtis padėjo jam užmegzti daug naujų pažinčių bei susirasti bičiulių įvairiuose socialiniuose sluoksniuose. Tačiau savaitgaliais bei švenčių dienomis kaimo vaikas negalėdavo ištverti mieste. Jis keliaudavo

po Čikagos priemiesčius ir ilgédavosi prastų šiltų žmogiškų santykii.

Vieną 1900 m. vasarą vakarą Paulas vakarienavo su savo draugu. Po vakarienės jie nusprendė apžiūrėti keletą skirtingu verslo šakų, įsikūrusių kaimynystėje. Kol draugas spaudė ranką šių įstaigų savininkams, Paulas galvojo, kaip šaunu būtų suburti tokius verslininkus į bendrą būri. Ir būtų ypač įdomu, jei kiekvienas jų atstovautų skirtingai verslo šakai.

1905 m. vasario 23 d. Paulas, Silvesteris Schiele, Gustavus Loehris ir Hiramis Shorey susirinko Gustavus biure. Jie ėmė rinktis reguliariai, į savo susirinkimus pakviesdami ir kitus pažystamus. Paulas pasiūlė keletą variantų, kaip pavadinti ši bičiulių ratą, ir buvo pasirinktas pavadinimas „Rotary“. Narių skaičius labai greitai augo. Į klubą daugiausia rinkosi jauni vyrai, kuriems jau šypsojosi verslo sėkmė, ir kurie jos pasiekė savarankiškai.

Egzistuoja populiarū nuomonė, kad organizacijos gyvavimo pradžioje Rotary plėtra nebuvu planuojama ir vyko atsitiktinai. Tačiau savo rašiniuose Paulas paneigia tokią nuomonę ir teigia, jog Rotary plėtros planas buvo labai kruopščiai rengiamas ir uoliai įgyvendinamas. Net pasaulinė plėtra buvo numatyta ankstyvuju laikotarpiu.

Paulas greitai pastebėjo, jog augantis Rotary klubų skaičius bei jų nariai, propaguojantys bičiulytės idėją, yra puikus pagrindas religinės ir politinės tolerancijos ugdymui bei tarnystei. Jis taip pat ti-

kėjo, kad draugystė neišvengiamai kuria gerą valią bei gerus darbus.

Paulas Rotary organizacijai neskyrė vieno savo laiko ir energijos. Jis tėsė aktyvią teisininko karjerą, taip pat dalyvavo kitų visuomeninių organizacijų veikloje: Čikagos komercijos asociacijoje, Miesto klube, Čikagos barų asociacijoje, Hinsdale golfo klube. Jis taip pat dalyvavo Prerijų klubo veikloje ir drauge su kitaip nariais mėgdavo keliauti po kalnus. Būtent šiame klube jis sutiko jauną merginą – Jean Thomson, kuri prieš trejus metus buvo atvykus iš Škotijos. Po trijų mėnesių Paulas ją vedė, ir laiminga pora įsigijo namą vieno iš kalnų, kur jie susipažino, viršunėje. Savo gyvenamą vietą Jean pavadino *Comely Bank*, ne būtent taip vadinosi jos gimtoji gatvė Škotijoje.

Daugelis jų bičiulių turėjo progos lankyti pas juos namuose. Paulas ir Jean džiaugėsi, kad kartais prie stalo susėdavo net aštuonių valstybių atstovai, o šeimininkai ypatingomis progomis svečių garbei sodindavo kieme medelius. Paulas yra išreiškės svajonę, kad jo draugų sąraše būtų bent po vieną kiekvienos šalies pilietį.

Sulaukęs 78 metų amžiaus, Paulas P.Harrisas po ilgos ligos mirė savo namuose 1947 m. sausio 27 d. Tuo metu pasaulyje jau buvo 6 tūkst. Rotary klubų ir 280 tūkst. narių.

Prieš mirtį Paulas pareiškė norą, kad rotariečiai nesištų jam gelių, o vietoje to aukotų Rotary fondui. Šis kvietimas įkvėpė gyvybę nuo įkūrimo pradžios merdejusiam Rotary fondui, ir nuo tada jo iplaukos ēmė sparčiai augti. Praėjus dešimčiai metų 1957 m. Fondo globėjai pristatė naujają programą – *Paul Harris Fellow* (angl. Paul Harris bičiulis). Juo galiapti kiekvienas, paaukojės fondui 1 tūkst. JAV dolerių.

Parengta pagal
A Century of Service.
The Story of Rotary International

Mokykloje, kurią lankė Paulas, šiandien įkurtas jo atminimo muziejus

P.Harrisas 1891 m. tik pabaigęs teisės studijas

Atkelta iš 17 psl.

Tirštas dulkių debesis

pakyla kaskart, kai apgriuvusią lūšnā lenkia automobilis. Čia drauge su keturiais vaikais gyvenanti Mariana Ponce negali pabaigti sakinio neko-sėdama, o jos vyriausiasis 22 metų sūnus Kevinas nuo nuolatinėjį dulkių jau turi astmą.

Nors Marianos gyvenimas nėra lengvas, prieš prisijungiant prie mikrokreditų programą, jis buvo dar sunkesnis. Moteris nuolatos skolinavosi pinigus iš spekuliantų, kad galėtų užsiimti savo verslu – smulkia prekyba sojos produktais, tokiais kaip pienas ir sūris. Tačiau mokant dideles palūkanas jai nesisekė gauti pelno.

Mariana taip pat dirba skalbėja ligoninėje, kur jai mokama po 50 centų už valandą. Be to, vaikščiodama po namus ji pardavinėja kosmetiką ir dėvėtus drabužius. Tačiau ir tai neužtikrina pragyvenimo. Neseniai septyniolikmetis sūnus Merlinas metė mokyklą ir įsidarbino padavėju. Jis uždirba penkis dolerius per dieną. Marianos vyras šeimą paliko 2001 metais.

2003 m. moteris pirmą kartą išgirdo apie galimybę gauti mikrokreditą ir ja iškart pasinaudojo. Pirmą savo paskolą – 140 JAV dolerių – ji sugrąžino laiku, dėl to turėjo galimybę kreiptis ir gauti kitą paramą. Šiandien per metus ji paima dvi - tris paskolas, kurių vidutinė vertė – apie 265 JAV dolerius. Jos kasdieninis pelnas – apie 10 JAV dolerių – leidžia jai sumokėti už vaikų mokslą mokykloje. Maža to, ji jau yra sukaupusi apie 90 JAV dolerių santau-pų ir tikisi, jog vieną dieną jai nebereikės skolintis pinigų ir galės pati finansuoti savo verslą.

Nors finansinė Marianos padėtis gerėja, ji dar turi daug rūpesčių. Kiekvieną mėnesį moteris išleidžia apie 50 JAV dolerių vaistams, skirtiems širdies darbo trikdžiams gydyti. Mariana susirgo nuo vabzdžio, gyvenančio daugelio plūktinių statinių sienose Centrinėje ir Pietų Amerikoje, įkandimo. Jos sūnus Kevinas, vaidystėje persirgęs meningu, liko psiichiškai neįgalus. Maža to, praėjusiais metais nugriuvęs jis susilaužė kulkš-

Mariana užsiima smulkia prekyba sojos produktais

Jos šeimą vyras paliko 2001 m.

Mariana per metus skolinasi apie 500 JAV dolerių. Jos kasdieninis pelnas apie 10 JAV dolerių

nį, ir kaulai blogai suaugo. Berniu-kas pats nebegali įveikti valandos keilio iki miestelio, dėl to jis per dienas yra izoliuotas namuose.

Vietiniai rotariečiai gerai žino Marianos situaciją ir dažnai ją remia dėvėtais daiktais. Šiuo metu vietinis Rotary klubas rengia Matching Grant projektą, dėl kurio būtų atstatyti Marianos namai.

Vien žinojimas, kad ji nėra viena, Marianą nuteikia optimistiškai. „Iki tol, kol gavau pirmajį kreditą, aš gyvenau nuolatinėje baimėje, – sako moteris. – Dabar turiu tam tikrą sau-gumo jausmą“.

Kas yra mikrokreditas?

Mikrokreditas yra maža paskola, dažniausiai teikiama moterims besivystančiose šalyse, kurios neturi galimybę gauti tradicinių paskolų. Norint gauti mikrokreditą, nereikia įkeisti turto. Jų gavėjai dažniausiai priklauso vietiniams bankui, kuriam yra apie aštuonis narius, o paskolos teikimo ir grąžinimo ciklas trunka apie keturis – šešis mėnesius.

Ar labai maža paskola iš tiesų gali padėti žmogui pradėti savo verslą?

Pavyzdžiui, Gvatemaloje vykdose mikrokreditų programose vidutinė pirmoji paskola yra apie 40 JAV dolerių. Už tokią sumą galima nusipirkti viščiukų, kad imtum pardavinėti kiaušinius, arba siuvi-mo mašiną ir imti siūti drabužius ne tik savo šeimai, bet ir kaimynams. Abiem atvejais mikrokredi-to gavėjai suvokia, kad per savaitę sugrąžinti apie 3 JAV dolerius yra realu. Paskolas gavusios moterys ne tik sugrąžina pinigus bankui, tačiau taip pat padidina šeimos pajamas mažiausiai ketvirtadaliu ir pradeda taupymo programą, kuri numatyta kredito gavimo sąlygose.

Argi negalima vargstantiems žmonėms pinigus tiesiog dovanoti? Kam versti juos sugrąžinti tokias mažas sumas?

Kai dovanuoji kam nors pinigus, tu siunti žinutę: tau gyvenime nesiseka, aš tau padésiu. Kai teiki paskolą, tai reiškia: aš tavimi tikiu, žinau, jog tau pasiseks.

Kokių priemonių imamasi paskolų sugrąžinimui užtikrinti?

Vienintelės priemonės yra paskolų administratoriaus ir kitų banko narių spaudimas. Dėl to labai svarbu, kad visi banko nariai paži-notų ir pasitikėtų vienas kitu. Kiekvieną narį kažkas turi pakvies-ti prisijungti – visai kaip Rotary klube.

Jei žmogus nevykdo įsipareigo-jimų, kito banko nariai privalo sumokėti už jį. Taip pat nemokant kredito nėra galimybę gauti kitą kreditą ateityje.

Remigijus SAVICKAS

RK "Dipolis"
UAB "Keras, Savickas ir partneriai" bendrasavininkas
ISM verslininkystės dėstytojas
Vilnius II personalo vadovų klubo fasilitatorius
Lietuvos-Šiaurės vadovų klubo fasilitatorius

Kas gi mes esame iš tikrujų? Kodėl i tokį paprastą klausimą tas pats žmogus gali taip skirtingai atsakyti?

Mano geras pažstamas metus praleido Indijoje. Jis pasakojo vieną dieną dalyvavęs didžiuliame žmonių susibūrimė, kur vietinis išminčius atsakinėjo į įvairius jam užduodamus klausimus. Bičiulis sakė iš pradžių netikėjės, kad galima gauti atsakymą į bet kokį klausimą. Tačiau kitą dieną jis užrašė savo klausimą ant atvirutės ir įsidėjęs ją į kuprinę dar kartą nuėjo į tą patį susibūrimą. Kaip jis nustebė, kai išminčius, atsistojęs priešais minią, paškelbė šios dienos temą – „Kas aš esu?“. Tai buvo būtent tas klausimas, užrašytas ant atvirutės.

Taigi keletas išminčiaus pastebėjimų. Žmogus susideda iš keturių dalių: proto, kūno, jausmų ir dvasios. Kiekviena dalimi reikia rūpintis atsakingai ir neaukoti jos dėl kitos dalies užgaidę. Juk pasitaiko, kai dėl jausmų aukoja sveikatą: labai smagu su senais draugais pasilinksinti iki aušros. Arba vadovaudamiesi loginiu mąstymu atsisakome žavingo nuotygio, kuris duotų peno jausmams. O, pavyzdžiu, asketai atskiria nuo pasaulio tam, kad pasiektų dvasinį tobolumą,

Iš ko TU susidedi?

Kai paklausi žmogaus: „kas Tu?“, jis nusišypsojės pasako savo vardą.
Kai pakartoja klausimą, jis pasako savo profesiją.
Kai tai padarai dar kartą, jis pasako savo lytį.
O jei dar vieną kartą užduotum tą patį klausimą, turbūt susilaikumą įvairių reakcijų...

tačiau tokiu būdu jie žaloja savo jausmus bei kūną. Tam kad žmogus jaustysi pilnavertis, dėmesio reikia skirti kiekvienai iš keturių dalių.

Beje, jei prisimintume Maslow piramide, atspindinčią pagrindinius žmogaus poreikius, galėtume įžvelgti tam tikrų sąsajų su išminčiaus teorija. Maslow piramidės idėją mums primins istorija su Robinzonu, patekusiu į negyvenamą salą. Žmogus pirmiausia susirado maisto ir vandens – tai gyvybiniai poreikiai. Po to pasistatė namus ir susirado šautuvą – tai saugumas. Susirado draugą Penktadienį, kuris patenkino jo socialinius poreikius. Vėliau savo draugui paaiškino, kas čia bosas – tai ego poreikiai. Viršutinė piramidės dalis – saviraiška – Robinzonas pasiekė pradėjęs drožinėti ir rašyti die-noraštį. Taigi apatinė piramidės dalis – fiziologiniai bei saugumo poreikiai – siejasi su kūnu. Po to sekė socialiniai poreikiai – patenkinantys protą. Toliau išitaisė ego reiškiniai yra susiję su jausmais. Galiausiai, viršutinė piramidės dalis – saviraiška – gali būti laikoma dvasios išraiška.

Kiekvieną aukščiau ap-tartą poreikį bei žmogaus sudėtinę dalį reikia vystyti. Deja, mūsų švietimo sistema to nemoko, todėl pateksiu keletą ritualų, žadinančių žmogaus vidinę motyvaciją, iš Rytų filosofijos.

Vienatvės ritualas mano pabūti su savimi. Kaip yra pasakės Seneka, žmogus, susidraugavęs su savimi, niekada nebus vienišas. Turbūt kiekvienas mūsų daug laiko praleidžiame darbe, po to bendraujame su šeima, draugais ar kitais žmonėmis. Tačiau ar pastebėjote, kaip atsigauna mūsų dvasia bei jausmai, kai be jokių tikslų išeinama pasivaikščioti į gamtą, kur galima išgirsti paukščių čiulbėjimą arba vėjo ošimą. Skamba per daug gerai, tačiau tai – tarsi paskirtas susitikimas su pačiu savimi, o jei kas skambins, tiesiog sakykit, kad turit susitikimą, kurio negalima atšaukti.

Dar vienas patikrintas metodas: žiūrėti į jums patinkantį daiktą ir juo grožėtis atsikračius pašalinių minčių.

Kūniškumo ritualas rekomenduoja laikytis principo – 168/5. Ką tai reiškia? Savaitėje yra 168 valandos, iš kurių 5 turėtų būti skirtos aktyviai fizinei veiklai. Žmogaus kūnas su-tvertas judėti, ir jeigu daugumą savo laiko praleidžiamame prie kompiuterio ar posėdžių stalo, mums būtina aktyviai pajudėti, nes kitaip raumenys traukiasi, ir me-

tams bėgant žmonės ima po truputį kumpti.

Zinių ritualas padės išplėsti savo žinių ratą. Da-lyvaujant paskaitoje yra svarbu tai, ką tu išgirsti, tačiau svarbiausia – kokius klausimus tu užduodi pra-nešėjui. Nes kuo daugiau žinai, tuo daugiau klausimų kyla.

Kai kuriose kompani-jose taikomas principas: vienas seminaras per mėnesį, viena knyga per dvi savaites. Skamba „žiau-riai“, bet tai skatina augi-mą. Ir, žinoma, geriausia knygas skaityti remiantis rekomendacijomis, nes laiko turime tik 24 valan-das per parą.

Muzikos ritualas – neabejotinai kiekvienas mūsų turi savo mėgstamos muzikos, kai, išgirdus jos pirmuosius akordus, jausmai nušvinta, o energija su-grįžta. Juk kas ryta bundant taip pat galima rinktis: klausyti žadintuvu čiškesio ar jums mielos muzikos skambesio.

Ar išminčius buvo tei-sus? Palyginkime keturias žmogaus dalis su keturiais metų laikais. Kiekvienas sezona yra savaip žavingas. Tačiau jei vasara užsištestu, argi nepasigestume nuosta-baus rudeniško vėjo dvelks-mo? Iš tikrujų, labiau nei metų laikai mums patinka jų kaita. Taip pat ir su žmogumi: nė viena dalis nenusipel-nė dominuoti virš likusiu-jų.

RAIMONDAS KRIŠTAPONIS

Kauno RK „Romuva“ viceprezidentas.

Lietuvos – Danijos Grupinių mainų komandos vadovas Indijoje 2007 m.

Lietuvos pramonininkų konfederacijos ekonomikos ir finansų komiteto narys.

Viešbučio „Babilonas“ ir UAB “Kauno bulvių perdirbimo centras” marketingo direktorius.

Kasdieniniai vadybos principai:

1. Kasdien siek progresu, neužmiršdamas, kad progresą motyvuoja pokyčiai, kurie turėti priešų.
2. Per daug nesidairyk iš praetij ar dabartij, nes kitaip gali pražiopsoti ateitij.
3. Stenkis bendrauti su konkurentais ir ieškoti sąlyčio taškų.
4. Niekada nesistenk iš visų jėgų tol, kol nežinai, ką daryti. Pasistenk nugaleti save patį, ir nugalėtoju būsi visur.
5. Išmokai dirbti, išmok ir ilsėtis ☺

Kasdieniniai etikos principai:

1. Kad ir kaip būtum užsiémės, parodyk žmogui, kad jis yra svarbus.
2. Nepamiršk, kad mūsų klientai yra visada teisūs, ir elkis su jais kaip su svečiais, atvykusiais į tavo namus.
3. Įvertink kritiką ir padėkok už pastabas.
4. Nepamiršk pirma duoti, o po to prašyti (nesvarbu, ar tai bus šypsena, patarimas, ar materialus turtas).
5. Stenkis, kad tavo komandos narių riba tarp darbo ir namų aplinkos skirtūsi kuo mažiau arba būtų geresnė.

Lietuvoje yra 1148 Rotary nariai, ir kiekvienas jų turi ką papasakoti*

Į dešimtį klausimų atsako...

Peteris Hellesoe

Buvęs apygardos 1460 valdytojas užaugo ūkininku šeimoje ir beveik keturias dešimtis metų drauge su žmona Inga dirbo savo ūkyje. Klasikinės muzikos mėgėjas iki šiol mielai dainuoja bažnyčios chore.

1990 m. tapo Nordborg RK nariu, 2005 m. – apygardos 1460 valdytoju, o 2006 m. liepą iš Carsteno Letho perėmė Lietuvos Rotary projektų vadovo pareigas.

1 Asmuo, padaręs didžiausią įtaką mano gyvenimui:

Mano muzikos ir dainavimo mokytoja.

2 Pasiekimas, kuriuo labiausiai didžiuojuosi:

Amazonės džiunglėse pagautas aligatorius.

3 Pats nemaloniausias (gėdingiausias) momentas mano gyvenime:

Kai bandžiau atsistoti ant vandens slidžių...

4 Lietuvos Rotary klubuose niekas nežino, kad aš....

...esu labai drovus.

5 Mano gyvenimas nebus baigtas tol, kol.....

...neatsisésiu už raudono *Ferrari* vairo.

6 Šiuo metu muzikiniame centre esantis diskas:

Jūs, aišku, tuo nepatikėsite, bet tai – M.K.Čiurlionio simfoninės poemos „Miške“ ir „Jūra“

7 Maistas, kurį visuomet surastumėt mano šaldytuve:

Silkė.

8 Impulsviausias dalykas, kurį kada nors esu padaręs:

Sutikau tapti valdytoju.

9 Žymus asmuo, gyvas ar miręs, su kuriuo labiausiai norėčiau susipažinti:

Frankas Sinatra.

10 Mano pirmasis darbas buvo:

Melžti karves.

*2007 m. sausio 1 d. duomenys.

SUMMARY

HAVE YOU EVER HOSTED ROTARY YOUTH STUDY LONG-TERM EXCHANGE SCHOLAR?

YES

Eligijus Straukas, Tauragės RC

From last August American student is staying with us, and she will stay in our house till her departure in July. Our oldest son has already left the house and the younger one is studying in the USA this year, therefore my wife and me are very happy that empty house was filled with a company of young person.

I must admit that the sense of responsibility while hosting a student is much higher than for your own kid. For me it was a big stress also because so far only boys grew in our house. I am very concerned about the safety of the girl. If she decides to go out with friends in the night time I accompany her, meet her friends and get their phone numbers. Only afterwards I can calm down.

Many years ago the girl's father also was an exchange student, therefore, he prepared his daughter very well. Psychological preparation is very important not only for the student but also for the host family, because hosting consists of many more things than shelter or nourishment.

The day to say goodbye is getting closer and I get sad thinking about it. In a year a stranger can become a member of your family, therefore, it is difficult to realise that in the airport we can see each other for the last time.

NO

Raimonda Čejauskienė, Klaipėdos RC "Aditė"

I have never hosted Exchange scholar because as far as I know until now there have been no foreign students in Klaipėda. A few years ago I went as a GSE team leader to the USA and Canada, and I had a chance to stay with local Rotarians. Therefore, I know very well what a warm feeling fills your heart when absolutely strange people welcome you in their homes and make you a part of their family at least for some time.

I moved into my new house not long ago, and if I had a chance to share it with an Exchange student I would do it with pleasure. Without doubts to host a teenager in many senses is more complicated than to host an adult. In my opinion, for a teenager it is also more difficult to stay in a different country without friends and usual "toys".

On the other hand, nowadays the youth is very wise and interesting for our generation, therefore, I see many advantages for both sides in this opportunity.

EXCHANGE STUDENT LEARNT HOW TO RELAX IN BRAZIL

In 2006 AGNĖ DAMBRAUSKAITĖ graduated J.Balčikonis gymnasium in Panevėžys. However, she was still not sure what studies at University she should choose. Therefore, the girl decided to take a chance and go for a year to Brazil (D-4420) as a Rotary Youth Study Exchange scholar.

Agnė is especially glad that she had a chance to spend that year in Brazil. She had heard that in the beginning of stay at least for a couple of months exchange students often feel homesick. However, that is never true in Brazil: from the first days overseas student felt herself like at home. Not knowing a single word in Portuguese did not become an obstacle to understand open-hearted local people.

Agnė though had to overcome her restrained Lithuanian temper when the first day at school pupils insisted her on singing a Lithuanian song. "I tried to explain them that I am not Brazilian and I can not just like that stand up and sing, but those were no way arguments for my classmates. So

I stood up and sang, and at the same time other girls jumped on the tables and started dancing, while the rest of the crowd were clapping their hands. They surely know how to make show," - Agnė remembers with joy her first experiences at school.

Agnė stayed in a small town called São Caetano do Sul in São Paulo region. There was one Rotary club in the city that hosted three exchange students the same year: one from Lithuania and two from Mexico.

Agnė was impressed that so many women were participating in the activities of her host Rotary club. In Panevėžys she had an impression that Rotary is exclusively male occupation.

Even though Rotary club meetings started at 8 pm Agnė and her host family never left the meeting place before midnight. "They always have so many things to discuss with each other, and the part of the meeting that used to take most time was saying goodbye," - Agnė smiles.

At the end of her stay when Agnė already knew Portuguese she gave presentation for Rotarians and their friends not only about Lithuania but also about her impressions of their country. She was happy to see the unusually big crowd that came to the meeting to listen to her.

Agnė is back to Lithuania now and while evaluating the experience she gained being far away from home, she realizes that the newly discovered culture has made a big impact on her personality making her more open, self-dependant and speaking new – Portuguese – language. "It is very strange to think of Brazil as of country where you may never come back. However, I am determined to work in summertime and save so I can buy myself a ticket," - says Agnė.

